

Előfizetési feltételek:

Egy évre . . . . 10.— Pengő
 Hat óra . . . . 5.— Pengő
 Három óra . . . 2.50 Pengő

TELEFON 98

BARS

Ára: 20 fillér

Hirdetések: Díjszabás szerint. Gyakori hirdetések és a velünk összeköttetésben levő hirdető hirdak árengedményben részesülnek

Alapította: HOLLÓ SÁNDOR

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendőek
 Kéziratok vissza nem adatnak
 Felelős szerkesztő: Dr. KERSÉK JÁNOS

Megjelenik minden vasárnap reggel
 Főszerkesztő: KOPERNICZKY KORNÉL
 Főmunkatárs: Dr. KERSÉK LÁSZLÓ

A hirdetések, előfizetések s a reklamációkat
 a kiadóhivatalba kérjük utasítani
 A lap kiadója: NYITRAI ÉS TÁRSA

Emlékezzünk hőseinkről!

Irtá: Koperniczky Kornél

Az elmúlt vasárnap a legendás-hírű Pálmay-csoport — legtöbbször barsi és honti vitéz férfiak bajtársi alakulata — tartotta nagytáborozását Ipolyságon, ahonnan husz év előtt indultak el a rajongásig szeretett, hős Pálmay Ernő százados vezetésével Léva ősi magyar földjének felszabadítására. A vörös uralom alatt nemzeti alapon szervezkedő és a magyar haza szent színei mellett hűen kitartó maroknyi, de annál lelkesebb és a szülőföld szeretetétől hevülő szívű vitéz katonáknak sikerült is Lévát felszabadítani, a cseh szoldateszkát a 900 éves Lévából kiűzni, de a felszabadítók már nem használhatták ki a győzelem előnyeit, mert a gyáva és az ántánt előtt meghunyászkodó vörös kormány parancsára, szígyenszembre Lévát is ki kellett üríteniök, így hiába ömlött ki a sok drága magyar vér.

Ma a volt nyitrai m. kir. 14. honvégyalozgered egykori vitézei gyűlnek össze Léva történelmi városában, hogy megünnepeljék e kedves magyar városnak második, de immár végleges felszabadulását. A 14-esek közül számosan innen, Léva főteréről vonultak a harcterre, mert az ezred alapító városa Léva volt — a bars-honti honvéd zászlóaljból alakult ki az ezred — és a második zászlójának székhelye is a háboru elejéig. A 14-esek tehát Lévára haza jönnek és az ősi város lelkes szeretettel köszönti és öleli keblére hős fiait.

A bajtársi találkozót az ugynevezett ezrednap alkalma adja meg. A 14. honvégyalozgered a legnagyobb fegyvertényét ugyanis 1915. június 14-én vitte végbe a galíciai Piskorovice községnél, ahol súlyos harcok árán küzdötte ki a Szan-olyón való átkelés, hadihidverés lehetőségét a hadsereg részére.

1915. május havának 3. napján a gorlicei frontáttörés megváltoztatta az orosz front hadihelyzetét és a támadókból hirtelen védekezők lettek. Egyszerre megmozdult a kárpáti front, mint a tavaszi áradás. A 14-esek ekkor az Ung-megyei Stinka hegyen védték Ungvárt a szintén legendás-hírű Szurmay-csoportban, az orosz inváziótól. Uzsok hallatára melyik magyar embernek ne dobanna meg a szive! Nehéz kárpáti tél volt ez, a Szurmay-csoport, ben-

ne a 14-esek, vitézül védték a Kárpátok gerincvonulatát a papirbancokokban is.

1915. május 3-án a gorlicei frontáttörés után megváltozott a hadihelyzet. Az álló front megmozdult és amikor kiküldött járőreink azzal a hírrel jöttek vissza május 8-án este, hogy az oroszok megszótktek előlünk, megindult a nagy hallali, megindult nagy offenzívánk az orosz hadsereg ellen, amidőn három hónapon keresztül tartott a nagy rohanás előre az orosz fronton több mint 600 kilométernyi mélységben. A nagy és félelmetes orosz erődök egymás után estek el. Az orosz várrendszer több méteres óriási vasbeton falai a harminc és felesek és a negyvenkettesek borzalmas tüzének nem tudtak ellenállni. Itt küzdöttek a 14-esek is vitézül és Králicsek altábornagy, hadtestparancsnok itt nevezte el őket dicső 14-eseknek.

Junius első napjaiban vonult fel a mi ezredünk a Lezajsk város mellett a Szan innenső partján és napokon keresztül folyt a véres küzdelem, de a 14-esek nem hátráltak és az orosz halottak hekatombái heverték a két állás között. A nyári hőségben borzalmas hullabüz töltötte be a levegőt, a magyar harcosoknak enni sem volt kedvük ebben a levegőben. Szibériai lövészek a Szan-menti mocsarak fainak lomb-

jai közül vadásztak ránk, rengeteg volt a fejlődéses sebesültünk.

De pár nap múlva a 14-esek kivetették az ellenséget erős állásából és 14 én éjszaka megtörtént az átkelés. A Szan széles, piszkos hullámain orosz katonák tetemei ringatóztak . . .

Ennek a forró nyári napnak az emlékére jönnek ma össze Léván az egykori 14-esek, akkori szeretett ezredparancsnokuk, vitéz Német-Deisler ny. tábornok vezetése mellett. Köszöntjük, határtalan nagy szeretettel üdvözljük Léván a hős 14-eseket, akik közül sokan az elmúlt husz év alatt nem teheték be lábukat ebbe a lelkes magyar városba, de remegő lélekkel tesszük le a hősöknek méltán kijáró cserlombot nemcsak a piskorovicei csata elesett hőseinek emlékére, de kegyelettel áldozunk mi, 14-esek a város minden magyar lakójával a világháboruban mellőlünk kidült és a szeretett szülőföldet soha többé viszont nem látó bajtársaink szellemének is.

Az ezrednap találkozásának örömkönyvei így vegyülnek el szemünkben a bánat megszentelt nedűvel is, amint az a harcterén is volt győzelmes ütközetek után: öröm a kivitt diadal felett és bajtársi könny az elesett hős magyar testvéreink, mert az öröm és a gyász könnyeitől nő nagyra a magyar nemzet dicsősége, amelyet mindannyiunknak szolgálni kell, mert csak ezen az uton juthatunk el a feltámadáshoz, a szentistváni nagy és boldog Magyarországhoz.

TÖRVÉNYTARTÁS

(B. É.) Törvénytartásról beszélt Teleki Pal miniszterelnök a táborozó cserkészeknek. Arra intette a fegyelem és kötelességtudás szellemében felnövekedő serdülő magyar ifjakat, hogy tartanak gyakorta lelkiismeretvizsgálatot és minél gyakrabban állapítsuk meg minél sürűbben magunkkal szemben, mennyire voltunk törvénytartók, mennyire alkalmazkodtunk az életnek azokhoz az írott és íratlan normáihoz, amelyekhez a közönségi kötelességben élő kultúrembernek alkalmazkodnia kell és amelyeknek betartására például a fiatal cserkész fogadalmat tesz. Ez a lelkiismeretvizsgálat és ez a kötelesség, amelyet törvénytartásnak nevezünk, nemcsak a fogadalmat tett cserkészt terheli. Minden állampolgár elemi kötelessége a törvények keretén belül élni, kötelessége tehát a törvénytartás. Maga az a tény, hogy valamely állampolgári kötelességre tartozunk, ugyanannyit jelent, mint a külön fogadalmat. Ezért is nem tesz fogadalmat a törvénytartásra az, aki állampolgárnak született és születésének tényéből fogva tartozik az állampolgári kötelességre. Viszont ezért kell állampolgári esküt tennie

annak, aki idegen állampolgár volt és innen kéri átételét valamely más államnak kötelességére.

A törvénytartás alkotmányos államban a jogrend biztonságának egyik leghatalmasabb bástyája. És pedig azért, mert a jogrendet mindennél hathatósabban a törvénytartás, a törvényeknek nem is betűjéhez, hanem szelleméhez való töretetlen hűség támasztja alá. A törvénytartás jelenti az állam kötelesség és területén belül a nyugodt életet, a munka és kenyérkereset lehetőségét. Tehát jelenti magát az életet is, az életnek sarkalatos, elengedhetetlen feltételeit. Jelenti azt, hogy van vagyon- és személybiztonság, adja az egyének és önbizalmat, az egyének közönségének, az államnak pedig azt az erőt, amely befelé rendet, kifelé a tekintélyt és a súlyt biztosítja az országnak.

Törvényt tartani annyi, mint becsületesen, állampolgárhoz méltóan élni. Törvényt nemcsak akkor tartunk, ha büntetendő cselekményektől tartózkodunk, mert az állam rendjét nemcsak a büntetőtörvénykönyv őrzi és biztosítja. Nemcsak az szűkeges a törvénytartáshoz, hogy a büntető törvénykönyv szakaszaival összefüggésbe soha ne kerül-

jünk. hanem az is, hogy a polgári életben minden olyan normához szigorúan alkalmazkodjunk, amely valaminek megtevésére, vagy valaminek elkerülésére kötelez. Törvénytartás példánál a lelkiismeretes adófizetés, az adószolgáltatás, a hatósági felhívásoknak való engedelmesség. De nem törvénytartás a meglévő törvények ellen való alkotmányellenes agitálás és olyan intézkedések követése, vagy sürgetése, amelyek nem törvényen alapulnak.

Senkinek sincs joga a törvények felett önhatalmúan ítéletet mondani. Minden törvényt meg lehet változtatni, lehet módosítani, vagy szigorítani, de csak alkotmányos uton, szabályszerűen hozott új törvények segítségével. Törvényt tehát senki a saját magja tetszése szerint nem alkothat és nem tehet tutsba. Minden törvényt meg kell tartani, még akkor is, ha egyéni érdekeink mást kívánnak.

Legelső sorban áll a törvénytartás kötelezettsége az úgynevezett sarkalatos alkotmányjogi és közjogi törvényekre, amelyek Magyarországnak ezeréves léte alapul. Azért jelenti a törvénytartás azt is, hogy — amint Teleki Pál gróf miniszterelnök már ismételtelen mondotta — magyar uton járjunk, attól se jobbra, se balra el ne térjünk. Magyar uton az jár, aki az ezeréves jogfolytonosság útját járja, nem kacérkodik idegen eszmékkel, nem igyekszik magyar talajba idegen gondolatokat elfűtetni, mert örök igazság, hogy a nemzet csak akkor éli a maga önálló és független nemzeti életét, ha törvényeinek keretén belül is szigorúan ragaszkodik ősi nemzeti és feji jellegéhez. Az a nép, amely külföldi példákat szolgai módon utánózik, amely keresi az idegen életformákat, öngyilkosságot követ el és a saját sírját.

Nekünk ezeréves országunkban törvénytartó, törvényeket tisztelő, mindig csak magyar uton, magyar idealok után haladó magyaroknak kell maradnunk, mert ha levetkőzzük a tradícióinkat, akkor megszűnünk jellegzetesen magyar néppenni. Ezért van szükségünk törvénytartásra mindenekelőtt

célutadatos nacionalizmus a mi legerősebb váruknak. Ha ennek bástyáin rést űtmi nem engedünk, erősek, életképesek maradunk, olyan értelemben, hogy a bölcs, a megfontolt és céltudatos nacionalizmus törvényeireh rendületlenül hűvek maradjunk. A bölcs és

meg ha ezek a bástyák repedeznek, ha utat engedünk idegen eszmék áradatának, akkor elcsúszunk. Ha — mint a költő mondja — letépjük fényes nemzeti bélyegünket, elsorvadás lesz a sorunk.

„A Pálmay-csoport” első nagy táborozása Ipolyzágon

Lélekemelő ünnepeket űltek a Pálmay-csoport volt tagjai vasárnap Ipolyzágon. A felszabadulás után a 20 év előtti lefolyt ipolyzási csata évforduló hetében jöttek össze a régi bajtársak 447-en és elhozták ezen kívül családtagjaikat is, hogy emlékezzenek és ünnepeljenek. Léváról és a környező falvakból külön vonat vitte az innen regrutálódott 300 volt harcost, akik fél 10 órasor érkeztek Ipolyzára. A vonattal addig felsorakozott a 150 főből álló ipolyzási és környékbeli század Farkas István főidink, az ottani polgári iskola igazgatójának vezetésével, mellettük a tűzoltó fuvószekerek és a cserkész diszszakasz Horváth Olló gimnáziumi tornatanár parancsnoksága alatt, valamint az ipolyzási leventék.

Minden Pálmay-katona megkapta jelvényét a régi jelzővel: „Eőre Pálmay csoport!” A volt tűzharcosoknak mellén ismét viszontláthatuk a régi és újabb kitüntetések, köztük kettőnél a legnagyobb, az arany vezetéségi érmet. A pályaudvar környéke és az egész város virág és lobogó-díszben usott, gyönyörű diadalkapu fogadta az érkezőket. A felsorakozás után a zenekar a Hízek egyet és a Himnusz intonálta, ezután Siska Dező vármegyei alispán köszöntötte a csoportot, majd az előkelőségek, köztük a Pálmay család eléptek a századok arcvonala előtt és megkezdődött, a budapesti vonat be-

érkezése után, — a felvonulás. E ől 150 főnyi magyarruhás leány haladt, majd a zászlótartók következtek, ezután a két Pálmay-század, vítez Porcel István vezetésével, zenekar hangjai mellett, nagy ovációval kísérve, az utvonalon végig ezrek és ezrek sorakoztak, sirtak és örültek a bo'dog viszontlátásnak. Ők látták küzdeni, győzni és elani ezeket a hőskéket. 42 hősi halottból 30-an az ipolyzási temetőben álmoldják fiatal életük legszebb napjait.

B vonatva a Főtérre, a vármegyeház előtt táborimisehöz készített díszes oltár és az 5. határvadász zászlóalj rohamisakban és teljes fegyverzetben hívou'it díszszázad, valamint az előkelőségek várták a csoportot. Egész Ipolyzás és környéke ott volt. Az előkelőségek soraiban láttuk a vármegyei katonai parancsnokság képviselőjét, valamint az ipolyzási helyőrség tisztí küldöttségét, parancnokának vezetése mellett és a zászlóalj parancnokot, valamint Léváról is igen sokat, köztük: Schubert Tódor kormányfőtanácsost és dr. Nagy Blát, a vítezi szék járási hadnagyát.

Megható kép volt, amidőn több mint 500 főnyi közönség néma csendben hallgatta a misét és áldozott a hőské emlékének. Horváth Károly mondotta a misét és a szent-

Dr. HAICZL KÁLMÁN:

HUSZ ÉV ELŐTT — NAPLÓTÖREDÉKEK —

V.

Délután azonban hire terjedt annak, hogy a magyar csapatok már Zselizen vannak. A felső vonat csak 4 órákor érkezett meg s az utasok beszéltek, hogy több vonat nem is jön, mert a ruttkai vonal veszedelemben forog. A vonat maga csak Nagykoszmályig jutott, onnan visszafordították.

5 órákor tűzillármát hallok. Garamkovácsi ég, Kocsim Kovácsiban lévő, gyalog indultam utnak. A szikla alatt azonban kocsimmal találkoztam. Mire Kovácsiba értem, a plebánia istállója már leégett s a templom tornya lángokban állott. 3 ház, 5 pajta égett le. A templomnak toronysisakja teljesen leégett, a templom fedelét azonban megmentették. Szerencsére a szél észak felől fujt, így a patak két oldalán levő fák a tűz továbbterjedését megakadályozták.

Esti 9 órákor igen hosszú tehervonat érkezett két mozdonyal Léva felől, egyes kocsik megvilágítva. A menekülő csehek szállították.

Május 31. Hallom, hogy a postamesterék is menekülni készültek, de a megnyugtató hírekre ittmaradtak. D. e. fél 9-kor ismét egy hosszú vonat érkezett Léva felől cseh katonákkal és egy kis ágyuval. Délben pedig 1 mozdony két kocsiival ment Léva felé. Maróton, ugy hallom, nagy a mozgolódás a csehek közt. Léván az útleleteket kifosztották. A városba senkit sem eresztenek. Ha valaki kocsin érkezik, a lovakat kifogják s elviszik.

Délután hallom, hogy a magyarok (vörösök?) visszavonultak. Már sem Csátán, sem Párkány-Nánán nincsenek. A cseh katonák és tisztviselők pedig visszamentek Lévára. A helybeli postamesterék az egész éjjelt a vasuti állomáson töltötték és csak reggel tértek vissza a postára.

Június 1. D. u. 2 órákor megjött a felső, 5 órákor az alsó vonat. 6 órákor azonban még egy vonat érkezett délfelől, amely telve volt katonákkal. Két ágyu is volt rajta. Két idevaló zsidó kiváncsiságból az állomásra ment, mire néhány legionárius a vonatról leugrott és egyikük kézigrántással és revolverrel kezeibe rájuk kiál-

tott: mit kerestek itt? Az állomási előjáró igazolta ugyan őket, de ennek dacára vasarverték és magukkal cipelték őket. Ujbányán azután mindkettőt szabadon bocsátották.

Az a hír járja, hogy Lévat a magyarok Szántó felől megtámadták s a város lángokban áll. Esti 8 órákor felmentem az őrhegyre, de semmit sem láttam.

A tegnapelőtti magyar támadás eredményeként 3 magyar kommunistát (a vidékre való tótot) a csehek elfogtak s idáig hoztak. Itt azonban megszöktek. Ugyanígy történt egy idevaló magyar érzésű fiatal emberrel, akit — mikor Budapestről hazajött — a csendőrség letartóztatott. Csak annyit engedtek meg neki, hogy hazanézhessen s ez elég volt arra, hogy meglóghasson. A lévai cseh helyőrségnek a vidéki tó lakosságából összesorozott része 30-án fegyverestül megszökött.

Esti 9 órákor, amikor e sorokat írom, az állomáson egy befűtött mozdony áll készenlétben. Ugy látszik, menekülésre készülnek. Éjjel után — hallom — még egy vonat érkezett, amely az itteni csehek egy részét elvitte. A többiek a lovas gazdákat felverték s azokkal menekültek Marótra.

Június 2. A posta, a vasutállomás, a csendőrség üresen áll. Dél előtt 8 órákor cseh pécélosvonat érkezett felülől, melyből katonák szálltak ki és kidoboltatták, hogy mindenki otthon tartózkodjék. Azután a kovácsii állomásra távoztak s azon alul a vasuti töltést 5 helyen felrobantották. A vasuti hidon pedig 3 vasuti kocsit fordítottak fel, hogy a magyarok átjövételét megnehezítsék. A magyar csapatok Nagykoszmályon, Szöllösn és Csejkön vannak. Aranyosmarótot a csehek teljesen kiürítették. Persay h. alspán hivatali működését újból megkezdte.

A csehek a táviró és telefonhuzalokat is elvágják. D. e. 11 órákor a pánclévonat visszajött ide s a postáról kapcsolatot kerestek Lévával, meggyőződni akarván arról, vajjon rombolásuk sikerült-e? Miután a vezeték tényleg megszakadt, eltávoztak.

Délután az őrhegyre mentem fel, ahonnan megláttam, hogy a kovácsii vasuti hidon tul pánclés vonat áll, a hidon pedig emberek dolgoznak. Estére a magyar csapatok egy része Kovácsiba és Pészérrre bevonult.

Június 3. Reggel magyar előőrsök érkeztek Garamszentbenedekbe s innen Ujbánya felé meneteltek tovább. Majd néhány katona érkezett, akik vörös papírzászlócskákat osztogattak. A magyar csapat talán délután érkezik meg.

beszédet. Régen hallottunk ilyen igazságokat, mint amelyet ebben a beszédben kiemelt. Elmondotta, hogy ezek a volt hős katonák akkor fogtak fegyvert, amikor mások eldobták. Még a parancsnak sem engedelmeskedtek a visszavonuláskor és ha ők nem lettek volna, a 20 éves trianoni határ nem Ipolyságnál, hanem Vénánál húródott volna. Ezután az országzászlót koszorúzta meg a csoport nevében Horátsik Pál és mondott felemelő lelkesítő beszédet. Majd a kivonult század tisztjeinek parancsnokiasága mellett a Pálmay csoport 447 harcosa, volt tisztek, stisztek és legénység állománybeliek, végvesen állottak fel a díszmenetre, amely kiválóan sikerült. A lévai századot Tömörkényi Gyula vezette.

A díszmenet után a honvédség parancsnoki tisztjei a legteljesebb megelégedéssel fejezték ki a látottak felett. Majd az ősi vármegyéhez dísztermében folyt le a díszközgyűlés, amelyet Léva városa által díjmentesen rendelkezésre bocsátott hangszórók közvetítettek a főtérre álló hatalmas tömeghez. Mindenki ott volt a díszközgyűlésen, akire számítottak. Léva városát hivatalosan külön küldöttség képviselte: Hulley János h. városbíró és Koralewsky Részó főjegyző vezetésével. Farkas István köszöntötte a megjelenőket az ipolysági bajtársak nevében, majd vitéz Perczel István, a csoport elnöke mondotta el megnyitó beszédét. Visszaemlékezett a csoport alakulására, annak tevékenységére, harcaira. Utána Sáska Dzsó alispán köszöntötte a bajtársakat és miként mondotta, ő mindég a csoporthoz tartozónak érezte és vallotta magát. Ő a megállíthatatlan teljesítette azt a feladatot, amivel megbízott: Pálmay Ernő, a kiváló katona, a nagyszerű szervező, mint a csoport parancsnoka bizta meg őt.

Majd Gálly Ernő főszolgabíró, az ipolysági járás szeretettel tolmácsolta, kijelentvén, hogy minden igényeivel szolgálja a csoportbeli bajtársak ügyét. Dr. Salkovszky Jenő

képviselő, a volt nemzetőrség és a frontarcok nevében beszélt. Zanoletti József városbíró megemlékezett a harcokról, Ipolyság felszabadításáról, a hősi halottak sírjainak gondozásáról, amelyet 20 év alatt az ipolyságiak titokban teljesítettek. Perhacs Imre, a leveinte-egyesület elnöke a lenvéniek, a jövő katonái tisztelettel tolmácsolta az öregedő harcosoknak. Hornyák Ödillió pedig a Szent Imre cserkészek nevében fejezte ki reményét annak, hogyha kell, a csoport minden tagja ismét fegyvert ragad, hogy a szentistváni nagy magyar birodalom újra visszaállítsák. Múrci Gyula az ipartársulat nevében teit fogadalmat a csoport mellett. Tóth József a hadirokkantak képviseletében mondotta el határos beszédét. Végül Magyar Jenő, a budapestről érkezett és 20 évig kiűzött testvérek üdvözlését tolmácsolta. Ezután egy lévai kislány saját szerzeményű versét szavalta el, majd az elnök úr indítványára Sáska Dzsó alispán a csoport nagy lekesedéssel díszelnökévé választotta, aki a választást meleg szavakkal köszönte meg. Végül Pálmay Ernő emlékének áldozott a közgyűlés.

Ezután vitéz nagybányai Horihy Miklós Magyarország kormányzó úranak, gróf Teleky Pál miniszterelnöknek és vitéz dálnoki Bartha Károly tábornagynak, honvédelmi miniszternek küldött a közgyűlés hódoló, illetve üdvözlő táviratokat.

Ezután felsorakoztak a századok, hogy megkoszorúzzák a két temetőben nyugvó Pálmay-csoport hősi halottainak és külön a világháború hőseinek sírjait. Az egyik század Tömörkényi Gyula vezetésével vonult ki és ugyancsak tartotta az emlékszemlést, a másik századot Spitzer Andor vezette, akikre a karja szintén a harcokban vesztett el, ő mondotta az emlékezést is.

Ezután a Wagner-féle vasúti vendéglőbe vonult a csoport, ahol többszázterlekes ünnepi ebéd volt, amelyen Farkas István köszöntötte a kormányzót, akit a csoport tag-

jai hatalmas ovócsóban részesítettek. Ugyancsak Farkas István este a budapesti rádióban tartott beszámolókat a csoport tetteiről.

Régi, sokat szenvedett, jó bajtársak kerültek össze, hogy feljuttassák az igaz bajtársaságon alapuló régi emlékeket és barátságot. Olyan emberek kerültek össze, akik 20 évvel ezelőttül nem látták egymást és sirva ölelkeztek össze. A közös szenvedések, ha két évtized múltán is, de meghozták eredményüket: Ipolyság és Léva, amelyért a csoport annyit küzdött és vért, ismét szabadok! De a csoport még nem fejezte be feladatát és 20 évvel ezelőttül annak tagjai csak lóva és titkon, szemük pillantásával beszélhettek, ma már — hálá bős országvezetésünknek és vitéz hadseregünknek — ezt szabadon tehetik meg. Ha lábhoz tett fegyverrel is, de szívükben erős elhatározással kész a csoport 600 tagja, a régi harcokban megédeszt minden pillanatban a Haza hívó szavára ismét fegyvert fogni, hogy itt a végeken, ha szükség lesz arra, élete és vére árán is, bizonyoságot tegyen a régi katonai és bajtársi szellemről, hogy a régi, ma már műzeális értékű féltve őrzött csoport-lobogót a Kárpátok orman, s emerre annakidején is harcoltak, ki lehessen tűzni.

Beszámolóknak végén mi is köszönetet mondunk Ipolyság városának és az ottani rendezőbizottságnak a nagyszerű fogadtatásért, a bajtársaknak, hogy áldozatot nem kimélve eljutték fogadalmat tenni, hogy a régi hűséggel állnak továbbra is a Haza szolgálatára.

Igen sok bajtárs levélben mentette ki magát, akik közül különösen ki kell emelnünk Pappi Zsuzsát, a pécsi katonai reáliskola parancsnokát, vitéz Hanke Vilmos tüzérezredest, az egykori útegparancsnokot, Scholl Endre vezérkari alezredest, a honvédelmi minisztérium osztályfőnökét és Arvay József lovascsodőrnapgyot.

Káplánom most jelenti, hogy vörösök Kovácsiban igen jól viselkednek. A korcsmákat bezárták, a szesz italokat elkobozták, csak a bort és sört hagyják meg. A csapat Visk környékéről való önkéntesekből áll.

11 óra után a cseh páncélvonat jött meg. Vagy 15—20 katona lödözve járta be a községet, mert meghallották, hogy 2 magyar tiszt tartózkodik itt. A várba is feljöttek és az egész emeletet végigkattarták, nincs-e valaki elrejtve. A templomot is megjárták, sőt a tornyokat is átkutatták, — de egy vörös papírfoszlányon kívül egyebet nem találtak. Kenyeret és szalonnát kértek, amit meg is kaptak. A páncélvonat fűtventésére azután sietve eltávoztak.

Mikor a páncélvonat megérkezett, abból egy 10—12 katonából álló őrjárat Peszér felé indult, akiket jó félóra múlva a páncélvonat is követett. Nemsokára puskaropogás és gépfegyvertűzés hallatszott. A páncélvonat legénysége a Peszérre levő magyar csapatot tűz alá fogta. Erre a Kovácsiban levő magyar csapat, mihelyt a páncélvonat jöveteléről értesült, kerülő uton iparkodott Garamszentbenedek felé, hogy a páncélvonat visszavonulását elvágja. Eközben a magyar páncélvonat is megérkezett és hosszas lövdözés után a csehek visszavonulásra kényszerítette. A nagy szikla alatt azonban megállottak és a töltést felrobbantották, majd az állomásra vonultak vissza. Ekkor ért a kovácsii csapat a sziklára s a tüzélség megkezdte. Negyedkét óraker a páncélvonat Ujbánya felé visszavonult és Remetkátya (Remjátka) mellett a vasúti töltést felrobbantották. Ekkorra a magyar csapatok is lejöttek a szikláról. Egy részük a csehek után indult, a többiek rövid ideig ittmaradtak, majd 3 óra tájban visszamentek Kovácsiba. Az ütközetnek, melynek egy részét ablakomból néztem, egy magyar halottja volt. A csehekről, mint-hogy a páncélvonatból ki nem jöttek, közelebbit nem tudni. A magyar páncélvonat a szikláig eljutott, miután azonban a megroggált sineken tovább nem haladhatott, visszatért Kovácsiba. A két magyar tiszt pedig, akiket a csehek halálra kerestek, egy szénatar-tóba elbujva megmenekült.

Délután megnéztem a felrobbantott sineket, amelyek helyreállításán a magyar páncélvonat emberei dolgoztak. A parancsnok százdossal — erdélyi magyarral — beszédben ereszkedve, a harc lefolyásáról teljes tájékozást nyertem. Eszerint a cseh páncélvonat a magyarokat könnyen bajba sodorhatta volna, akiknek a csehek érkezéséről tudomásuk nem volt, mert előőrsköről nem gondoskodtak. Pedig a páncélvonat felőrlánál tovább vesztegelt a garamszentbene-

deki állomáson. Mikor azután a magyar páncélvonat megjelent, a csehek a peszéri sziklakeresztig vonultak vissza és onnan folytatták a tüzélséget. Mialatt a csehek a szikla alatt a töltést robbantották, a magyarok a szikláról tüzeltek és kézibombákat dobáltak rájuk, de — úgy látszik — eredménytelenül. A gyalogságnak elég ideje lett volna arra, hogy a sineket utátszembenedek fölé elrobantassa s ezzel a csehek menekülési útját elzárja. Ezt azonban felmulasztották, állítólag azért, mert ők „rombolni nem akarnak!” Más bajuk is történt. Nagyobbik ágyujuk a vasúti nyílt kocsirol lecsúszott, amikor kissé ferdén beállítva löttek. Így azután semmit sem tehettek.

Délután a vasúti töltést helyreigazították s a páncélvonat esti hét óra után felfelé ment. A csapatok egy része is Ujbánya felé vonult, — amint hallom, egy megfigyelő szakaszt a Klícsahygyre vezényeltek, a másik csapat Oromfalut, a harmadik rész Berzencét szállta meg, a többiek pedig Kovácsiba tértek vissza. Garamszentbenedekben pusztán kis helyőrség maradt.

Junius 4. Reggel hallom, hogy az éj folyamán a magyar csapatok Lévara vonultak vissza. A hírek igen különbözők. Azt mondják, hogy csak egy részük vonult vissza, mert Losoncra rendelték őket. Mások viszont azt állítják, hogy mindnyájan visszavonultak és hogy Ujbánya felől kocsiokon nagyobb cseh csapat közeledik. Garamszentbenedek teljesen csendes.

A magyar csapatok, kivált az altisztek és tisztek egy része is zsidó „elvtársból” áll. Kettő közülök este feljött hozzám, hogy t-jet kérjenek. Elmondták, hogy a határig akarnak eljutni, ott azonban megállanak, hogy a cseh elvtársak a harcot benn Csehországban folytassák. Azt is mondták, hogy ők vért ontani nem akarnak s amikor az Ipolynál 84 csehet elfogtak, azokat is szabadon bocsátották, hadd hirdessék a proletarizmust a csehek között! Ily felegyelmeztlenség mellett azonban kevés kilátásuk lehet.

Junius 5. Kovácsiban miséztem. Ott hallottam, hogy Léván a boltok zárva, de különben akadály nélkül folyik a közlekedés. Elhatároztam, hogy berándulok, annyival inkább, mert dolgom is volt Léván. A jegyző biztosság kedvéért igazolványt adott s arra kért, hogy vigyem magammal. Utközben elbeszélte, hogy Ujbánya s Oromfalu közt tenyeg egy kisebb cseh csapat tartózkodik. Csodálatos, hogy a magyarok Garamszentbenedek fölötti hegyeket meg nem szállják és általában Garamszentbenedekre nem törődnek. Legalább előőrsköket helyeznének el valahol. A csehek ezt bizonyára nem tud-

Emlékezés Léva 1918 január 8-ára

Néhéz küszölgémből jöttem haza mintegy 40 főből álló szakaszommal, mert hisz ebben az időben a szabadság kitörésében megnyilvánult rablásokat, fosztogatásokat igen sok esetben csak a gyors rajtütéssel és rendcsinálással tudtuk meggátolni. Néhéz, súlyos idők voltak, melyek próbára tették a világháborúban elnyújt idégeket.

Január 8-át irt a naplár, mikor d'au'án szakaszom piheőre térve megbődogult parancsnokomnak, Pálmay E'nő százados urnak jelentést tettem vőgzett munkámról. A lakatanya már elcsendősült, a este 8 óra tájban csak ketten voltak a parancsnoksági irodában. Jőttek a hírek, hogy a csehek mind jobban és jobban nyomulnak előre, semmielővé az írásbeli megállapodást, mely szerint a demarkációs vonalat a Gülgőc—Ujbánya-i vonal képezi. Ugyan ezen tárgyalások ígértet kaptunk, hogy Lévat nem támadják meg. Ígértükben nem sokat bízhattunk, viszont felsőbb vezetőségünkben sem volt semmi bizalmunk, mert az eddigi harcok folyamán állandóan kaptuk a parancsot: a honvédelmi minisztériumból, „Tiltakozni, jegyzőkönyveket felvenni és visszavonulni.“

A telefon szinte percenként csöngött és jőttek a riasztóal riasztóbb hírek. A csehek Galántát elfoglalták. Fel 9 óra tájban a csifári postahivatal értesített, hogy a csehek Nyitrát elfoglalva Verebely felé közelednek. Ekkor még gondolni nem mertünk arra, hogy már annyira előnyomultak. Kozdattunk rosszu' állani. Jőttek a kötszégbejőtt hírek, hogy a csehek Érsekujvárt elfoglalták. Fel-tették Parkányánát. Megbeszélésünk eredményeként azt a parancsot kaptam, hogy szakaszommal azonnal riasztóssam és a honvédelmi katonákkal kibérelt 3 teherkocsiból álló szerelvényű kivevővs pánclővonatra, szakaszommal azonnal induljak Parkányánára, hogy az esetleg már oda érkezett cseheket verjem ki, vagy ha még nincsenek ott, az

állomást biztosítsam. A kapott parancsot teljesítettem, szakaszom 9 óra után pár perccel készen állt. Indulás előtt a kapott parancshoz hívan jelentkeztem parancsnokomnál, ki az íróasztal mellett állott, a telefon halgatót a fűlőre tartotta. Mígához intett és a másik halgatót a fűlőhez nyomta. Csak annyit hallottunk, hogy „csehek...“ Többé ősszekéltetést nem tudunk létesíteni Parkányánival. A helybeli postahivatal érdeklődésünkre azt a választ adta, hogy Parkányánára állomás kereste a lévai katonai parancsnokságot. Több felvilágosítást nem tudott adni. Ugyátszük, mint akkor beszélgetésünk folyamán megállapítottuk, hogy az egyik magyar érzésű állomásí hivatásnok akart értesíteni bennünket a közeigő vesztőyről, mikor a betolakodó „honfoglalók“ közül ebben megakadályozta az ismeretlen telefonlőt valaki. Az újabb utasításokat megbeszélve maradtam még bent az irodában, mikor ismét megszólalt a telefon és a helybeli posta jelentkezett. Parancsnokom az egyik halgatót felvette, másikat nekem nyújtotta. A postahivatal értesített, hogy egy sürgős távirat érkezett a katonai parancsnokság címére, kérdezte, hogy bemozdja-e, vagy kikézbátsíse. Pálmay százados ur utasítására felolvastuk a táviratot, mely így szólt. „A csehek Érsekujvárt, Parkányánát elfoglalták.“ Egyetlen kivevő ut ipolyságon keresztül vőzelel mánt. Minden kincstári homi megmentendő, parancsnok cselekedjék saját belátása szerint. Honvédelmi minisztérium.“

Mint a letaglóztottak álltuk, Percenkig szíhoz nem tudunk jutni. Parancsnokom elsőpadt, s esőndőssan adta ki pár perc múlva a parancsot, hogy szakaszommal küldjém haza, s csak azokat tarasim vissza, kiket feltétlen megbízhatónak ismerlek. Az események filmszerű gyors pergéssel rohantak. A tényállást megbeszélve arra az állapotrta jutottuk, hogy a megbízható emberimmel azonnal

riadózatom a megbízható tiszteket és legénységét, kikről fellehet tőtelezni azt, hogy a visszavonulásnál vőltők tartanak. Azonnal értesíttem Mídarász Jónás helybeli lakatosí, ki akkor mint fegyvermester teljesített szolgálót, hogy a nála lévő raktáru'csokát hozza el. Legdrágább kincseink a csehkstől pár nap előtt Nyitráról zsákmanyoit 36 darab géppuska volt.

Mintegy 40 főnyi tiszteket és legénységí állományu egyént ősszehíva, parancsnokunk feltárta a helyzetet. A jelenvőltak mindégycike ur'a készen volt, hogy minden szó és buciú nékől váljon meg hozzátartozóíó', mert a városban rőmületet és felesleges izgalmat nem okozhattunk.

A ruhaszagyot a raktárból felraktuk a vesuton talált úres vagonokra. A vagonokat hozzákasztozták a pánclővonathoz. A vonat Budaváry Gy'u'a biztosítóta 2 géppuskával. A parancsokra Katona Jónó tart. Hídnagy volt. Minden baj nélkül érkeztek Csataig. Ott a vonatvezető nem akart menni tovább, félve az esetleges harcól. A mozdony vezetését Katona Jónó vette át, míg a fűlő szerepét az egyik vőltők volt bajtársuk. A vonatot így tudák csak rendeltetési helyére, Ipolyságra vionni, ahol a találkozó megvőlt beszéve. Nem volt könnyő feladat a vonatot oly egyénesnek kezelni, kik a vonat vezetéséhez egyáltalán nem értektek. D: megtették. Akadály: nem ismertek.

A kivevőők többi részeai lovakon, részben a rendeltetésűnkre állott személy és teherautókra indultak el. A teherautó vitta a géppegvereket és a legszükségesebb munióit. Mindannyian baj nélkül érkeztek meg rendeltetési helyütre.

Én sajnos nem mehettem velük, mert parancsnokom utasítására vissza kellett maradnom mindaddig, míg a csehek fénylően bevonulnak Lévára és akkor kellett jelentkeznem és a szerzett tapasztalatomról beszámolnom.

Kivonulás előtt a parancsnokság a közrend

ják, azaz fel sem telezik a miéinkről, hogy ezt elmulasztották, máskülőnben nyugodtan bevonulhatnának.

Lévan érdeklődtem az országban történt események felől. miután több mint egy hét óta lapot nem láttam és megbízható hírt nem hallottam. Megtudtam, hogy Pozsony, Kassa, Érsekujvár a miénk, Komáromot pedig teljesen körülzárták. Parkány és a náni állomás négyezer cserélt gazdát, míg végre a miénk hatalmában maradt. A csehek Nyitra-Ghymes körül állanak. Ma reggel pedig a Selmeczbánya felé mozgósított csapatok a várost heves harc után bevették. Utközben Bakabányán a magyar katonákra a lakosság lövődözött, ezért néhány ismertebb magyarelles embert letartóztattak.

A hadműveletek a Fűlek—Garamberzencei vonal elfoglalására irányultak, hogy a csehek utat elvágják. Ezért a Garam völgye most már másodjlegűvé vált.

Léva üzletei zárva, most leltározzák azokat. Máskülőnben csend és rend van a városban.

Érthető érdeklődéssel hallgattam a június 1-i izgalmas eseményeket, a csehek menekülését, Pálmay százados csapatának előnyomulását. Hallom, hogy a vörösök a fehér gárda tagjait még a cseheknél is jobban üvölők, — pedig a vörös hadsereg tagjai közt igen sokan s épp n az igazi képzett tiszteket és katonák csak népszerűségből azok és mihelyt alkalmuk nyílik reá — fehérekké válnak.

Lévára menet a magyar pánclővonattal, majd egy 8 kocsiból álló vonattal találkoztam, amely katonákat szállított Marótra. Ugyanakkor egy csapat Verebelyre menetel.

Hazaérve a szikla alatt a MÁV embereit láttam Rác mérnökkel, akik a pályatest helyrehozatalán dolgoztak. Garamszentbenedek fölél nem mentek, miután meggyőződtek róla, hogy ott csehek rejtőzködnek. Minthogy italt seholsem kaphattak, a mérnököt felhoztam és 4 üveg bort adtam neki, hogy ne szomjazzanak.

Tegnap este óta a vár fölötti őrhegyen és a szőlőhegyen őrséget helyeztek el. Így nagyobb meglepetéstől már tartanunk nem kell. Az éjjel a csehek a barsberzencei dombokról fényezőróval kutatták a völgyet.

A verebelyi adótárnok beszélte, hogy a csehek a maróti adóhivatalt teljesen kifosztották, a lévait és verebelyit azonban nem bántották. Mult hónapban a verebelyi 240 ezer koronát, a lévai pedig 400 ezer koronát szállított be Marótra. A lévai adóhivatalban sok pénz maradt meg ugy, hogy 1-én a tárnok és az ellenőr el-

bujtak, — a verebelyibe pedig be nem juthattak, mert a tárnok idejében Lévára menekült.

A csehekkel egyidejűleg a vörös csapatok elől menekült Kraffszky verebelyi és Szahulcsik honnádasi plebános honti zsupán, valamint Richter ipolyszakállasi plebános.

Június 6. Délután Nyitra felől nagy ágyuzás hallatszik. Este pedig robbanások Ujbánya felől.

Június 7. Reggel hallom, hogy a csehek Ujbánya és Oromfalu közt elfoglalt állásaikból Zsarnócza—Pálosnagymező felé elmenekültek. Az oromfalusi káptalanai erdőőr beszélte, hogy a csehek nála több izben is megfordultak. A garamszentbenedeki cseh csendőrköt, akik 1-én elmenekültek, miután a helyi viszonyokat ismerik, Oromfalura vezényelték ki. Az egész cseh csapat 150 főből állott, lassankint azonban 30-ra olvadt le. A csendőrség sajnálta, hogy ittléük alatt velem oly kiméletesen bántak. „Ha — ugy mondják — most kerülne kezeink közé, szó nélkül fejlbelőnk.“ A templom és monostor is bántotta őket. Ha ágyujuk lenne, már rombalőtték volna. Tegnap este lovas futár adta tudtúl nekik, hogy Garamberzence felé zárva utjuk, tehát Pálosnagymező felé vonuljanak vissza.

Délben a jegyző — aki Marótra akart menni, de utközben visszafordult — azzal a rémhírrrel állított be, hogy tegnap estefelél a csehek Kiczó felől Marótra törtek és vadul szaladgálva kézigranátókat dobáltak. A kaszinóba is dobtak egy granátot, amely Patay és Jakubovics táblalírákat megölte, Ruffy Lajost pedig súlyosan megsebesítette. A lakosság közül is sokan megsebesültek és néhány ház megrongálódott. A lakosság menekül. Ma reggel a Kovácsiban levő magyar katonaság Marótra ment s ugy hallom, 1500 embert küldenek a Marót környékén garázdálkodó csehek ellen. Maróton persze csak polgárőrség volt — fegyver nélkül.

A tegnapi csatározás Taszár és Verebely közt folyt le. Részleteket nem tudok.

Tegnap az itteni szőlőkben 2 csehet fogtak el és Kovácsiba szállítottak. A garamszentbenedeki telefont lekapcsolták és átvitték Kovácsiba, hogy Léva és Marót között közvetlen érintkezést létesítsenek.

Június 8. A magyar katonaság Marótra vonult. Észak felől ágyuzás hallatszik. A magyar csapatok állítólag a Garam felső völgyében vannak.

Ma és holnap, Pünkösdi ünnepén van az apátsági templom nagy bucsuja, amelyet a hívek ezerszámra szoktak látogatni. Folyt. köv.

és közbiztonság fenntartását átadta a polgári hatóságoknak, kik a polgárőrséget megszerelve tartották fenn a rendet. Ezen polgárőrségnek tagja voltam mindaddig, míg a csehok Lévára be nem vonultak. A csehok bevonulása után Dr. Vicsék Ferenc ügyvéd vállalta a szerepet hogy a határon át visz. Ezt ravassz fondorlatokkal úgy megtudta csinálni, hogy teljes katonai szerelvényemmel az esőköpeny alatt minden további nélkül átengedtek a párkányi hidon igazolványok nélkül.

Igy történt, hogy a város 1919 január 9-én arra ébredt, hogy magyar katonái nincsenek. Így lett igazuk a cseheknek, mikor azt ígérték, hogy Lévárt nem támadják meg.

Hogy mi lett ebből az innét elszakadt pár katonából szerelt parancsnok vezetésével, arról majd később írogatunk, ha össze-szedjük egymás viselt dolgait és ezzel meg-csináljuk a mi kis történelmünket.

Dr. VOJNAROVSKY DEZSÓ.

Ujra az

utcaink poráról

(C.) Ujabb teljes egy hete gördült le — tehát már ötödik hete annak, hogy utcáink egészségügyi rendszertét e has-sábokon szóvá tettük — de az utcapor megmakacsosodott és csakugy kavarodik fel utcáinkban, mint azelőtt, csakugy lepi el a piacon kirakott élelmiszereket, tölti meg lakóhelyiségeinket és tüdeinket, mint annak előtte! Mert vizet — mióta az esőzés megszűnt — utcáink nem láttak. A gyalogjárót öntözniük és seperniük kell, ez azonban nem változtat utcáink botránny, balkáni állapotán. Egy óra mulva újra száraz az aszfalt, újra ellepi a vastag porréteggel takart utcestűről az arra száguldo autók által felvert utcapor. Hogy pedig milyen por-felhőket kavar fel itt minden jármű, még a szerény kerékpár is, azt megmondhatja, közvetlen tapasztalás alapján, akár a járási főszoftábiró ur is.

Ez az állapot egy 14.000 lakost számláló városhoz nem illő, szégyenletes. Annál inkább korholandó, mert azelőtt, amióta a városnak motoros öntöző kocsija van, nem csak a várost átszelő főbb utcát, hanem a forgalmasabb, makadamos mellékutakat is kétszer naponta tisztességesen öntözték úgy, hogy ezekben az utcákban: névszerint a Koháry-, Mártonfy-, Teleki-, Ladányi-, Schöller-, Kossuth- (most Petőfi-) utcáiban is reggel és este bátran lehetett az utcára nyíló ablakon át a lakást szellőztetni anélkül, hogy azt az utcáról betóduló por ellepte volna.

A hatóság nem rég a szennyvizek az utcára ömlésének megszüntetését célzó rendeletet doboltatott ki. Nem hiszem, hogy az utcapornak az egészségre ártalmas hatását kevesebbre értékelné, mint ama szennyvizet, sőt erősen hiszem, hogy azt az utcaport környező tekin-tetben veszedelmesebbnek becsüli fel, mint a szennyvizet. Az utcapor az utest köbúrkolatától lepatlant apró, leg-feljebb nagyítával látható kőszilánkok, földrészeszkék és szennyes anyagok (állati ürülék) keveréke. Ezek az aprócska szilánkok a légutakat, tüdősej-tecskéket bélelő nyálkahártyát sértik és a legkülönbözőbb környező mikroor-ganismusok (bacilusok stb.) befogadá-sára alkalmas állapotba juttatják azt. A pornak tehát nagy szerepe van az úgynevezett „ipari betegségek“ kórok-tában mint közvetítőnek is.

Abban a meggyőződésben tehát, hogy a hatóságok mellé rendelt közegészség-ügyi szakközégek ezt az újabb felszö-lalásunkat figyelemre méltatják, kérjük őket, hatnának oda egész tudományos szaktekintélyükkel, hogy utcáink öntö-

zése és ésszerű tisztítása, miként a köz-zelmultban, most is — még pedig azon-an — újra rendszeresíttessék.

Azért beszélek itt többesben, mert nem csak magam botránkozom meg utcarendszertünk siralmas és szegény-letes állapotán, hanem mert sokan va-gyunk, akiket felháborít a hatóság rész-ről tapasztalt nemtörődömség, amely-lyel az a város közegészségügye iránt viselkedik.

KULONFÉLÉK

— AZ URNAP ünnepe a ragyogó nyári időben fényesen sikerült és a körmenetben a hívők ezrei vettek részt. A kat. társadalmi egyesületek lobbogók alatti jelentek meg, kár, hogy a kivonult pompásan festő katonai dísz-századnak még nem volt lobbója. A körme-netben a vármegye, a város és a katonai parancsnokság képviselői is résztvettek. A jövőben elvárjuk a városháza ablakainak ki-világítását.

— SCHUBERT TÓDOR kormányfőtaná-csost a Kormányzó Ur Ötömlöttösága a na-pokban kihallgatáson fogadta. Schubert Tódor igazgató megköszönte kormányfőtanácsossá történt kinevezését. A Kormányzó Ur ezután hosszabban és igen közvetlenül elbeszél-gelt és főként az itteni viszonyok iránt ér-deklődött.

— MEGYEI KÖZGYÜLÉS. Bars és Hont k. e. e. vármegyék törv. hat. bizottsága f. hó 15-én d. e. 11 órai kezdettel közgyűlést tart, amelynek jelentősebb tárgyai: Az alipán jelentése. A belügymin. leirata a zseizi já-rás felállítására ügyében. A bel- és közlekedé-sügyi miniszterek leirata a th. utak költség-zei kamatmentes államkölcsön engedélyezése ügyében. A vármegyei háztartási, közúti és ebadó-alsó költségvetése. Ipolykezi, Ipoly-balog és Nagycsalomja körszégeknek Bars és Hont megyékhez csatolása. A vámosköltoi főbírói kirendeltség, valamint az alsószeceai körgyűlés visszafelállítás. Vitézi telekalpít-vány létesítése A vármegye idagenforgalmá-nak előmozdítása. Egyébként a tárgysoroza-ton összesen 33 ügy szerepel.

— KINEVEZÉSEK. Dr. Maritsa Dénes szombathelyi tanfelügyelőségi titkárt Lévárán tanfelügyelővé nevezték ki. — Varga Imre', a SzMKÉ lévai körzeti titkárat Budapestre, a kormánybiztossághoz felvidéki referensé-nevezték ki. Varga Imre lévai működése alatt a kisebbségi magyar kultúrának értékes szol-gálatokat tett és lelkes munkása volt min-den magyar mozgalomnak.

— A MAI LÉVAI BAJTÁRSI TALÁLKOZÓ alkalmából megható írásokban jelentkezők a volt 14-es honvédbajtársak az eddigi je-lentkezők száma több mint 1000-re megy, de bizonyos, hogy még ezen felül sokan beje-lentés nélkül érkeznek.

— A FRONTHARCOSOK LÉVAI FŐ-C SOPORTJÁNAK megalakítása f. hó 29-én lesz ünnepélyes keretek között, amelyen Jaross Andor miniszter is résztvesz.

— GYÁSZHIR. Szilányi Miksa, Barsvár-megye hosszú időn át volt tisztviselője ju-nius 1-én, 82 éves korában Aranyosmaróton elhunyt. A megboldogult majmenem 60 évig állott a megye szolgálatában és mint kör-ponti tisztviselőt nagyon sokan ismerték és tisztelték.

— HANGVERSENY A ZÁRDÁBAN Az irlalmas nővérek lévai intézetében folyó hó 18-án ifjúsági hangverseny lesz. A szülőket és a gyermekvilágot szeretők ezután is meg-hírja az intézet igazgatója, hogy a zene-világ levegőjéből egy kis friss életet sziv-janak magukba. Ennek a világnak is vannak tipsgó, lépsgető és haladó lakói, akikből a szerepök kikerülnek. Hallgassák meg őket szeretettel.

— A LÉVAI PIARISTA GIMNÁZIUMBAN járt összes diáktársainkat ismételtten és sür-gősen kérjük, hogy Kern Oszkár-nál, Léván jelentkezzenek, közöljék saját és ismerős di-áktársaik címét a lévai öregdiákok nagy ta-lálkozója meghívóinak szétküldhetése céljából.

— FARAGÓ EDE ÜDVÖZLÉSE. Vitéz Faragó Edét, a lévai tanítóképző egykori növendékét, a Pálmay csoport egykori hős tisztjét, akit a gödöllői kerületben MEP-párti programmal országgyűlési képviselőnek vá-lasztottak, megválasztás alkalmából Léva városa az alábbi táviratban köszöntötte: Léva város közönsége nevében őszinte sze-rencsekívánatainkat fejezzük ki a magyar cserkészlet uttórfővel és a Felvidék felsza-badtására irányuló mozgalom egyik vezető-jének. Klain Ödön. — Az üdvözlést Faragó Ede a következőzhangú táviratban köszönte meg: Köszönöm a polgármester urnak mind a város közönségének melegsége üdvözlé-tét, Lévának, kedves otthonomnak mindig hű fia maradok Vitéz Faragó Ede.

— A BELVÁROSI SZÍNHÁZ megrázd-erejű és gyönyörű lévai előadásának — Föld-indulás — jelentőségét és hatását a helyi viszonyokra, jövő számunkban fogjuk mélt-atni.

— SZAKKÖNYV A GÉPJÁRÓMŰKÖZLE-KEDESÉRŐL. Dr. Dárday Józsefnek, az Állami Gépjárművezetőképző Tanfolyam szakelőadójának szerkesztésében most jelent meg „A gépjárműközlekedés szabályai kérd-és feleletben a gépkocsi és motorkerék-párvezetői vizsgálóhoz“ című szakkunika ne-gyedik bővített kiadása. A szerző a gépjáró-műközlekedésnek a légveszély idején érvé-nyes szabályain kívül — függőléként — a gépjármű-üretleket leguabb részletes területi beosztását is ismerteti és a nemzetközi, valamint a Székesszék város területén alkalm-zott közúti jelzések színnyomáson ábráit is adja. Nemcsak annak, aki gépjárművezetői vizsgára készül, de mindenkinnek, aki gépjár-művet vezet e szakkunika nélkülözhetetlen. Ára 2 P. 50 fillér. Kapható Nyitrai és Társa könyvesboltjában Léván.

— A LÉVAI USZODA továbbépítéséhez Léva városa 7 000 Pengőt, a belügyminisz-terium közmunkák osztálya 3000 P, az Orszá-gos Testnevelési Tanács 5000 P, hozzájár-ulást ad, 5000 P rövidlejáratu kölcsönt pedig a villamosteleptől vesz fel a város. Az építés továbbfolytatása ügyében bizottságot küldtek ki, amely a színhelyen tárgyal. Meg-állapította a bizottság, hogy az idő rövid-sége miatt ideiglenes szűrőkészüléket állíta-nak fel és a furdó vizet a kut és a Perek közösen fogja adni.

— A VEREBÉLYI AUTÓBUSZ ÜGYEBEN tett felszólalásunknak az igazgatóság gyors és udvariasan eleget tett, így tehát a párkányi vonatokhoz a verébelyvidékiek az összeköttetést megkapják és a javított autó-buszmenetrendet lapunk 8 ik oldalán közöljük.

— MA, VASÁRNAP LESZ TILDEN az új temp'om felszentelése, valamint a szomszédos Csifár községben a világháború hő-si emlékművének felszentelése ünnepélyes keretek között.

— ÖREGDIÁKOK TALÁLKOZÁSA. A lé-vai főgimnáziumban 50 év előtt érettségizett Öregdiákok f. hó 29-én találkoznak Buda-pestre. A Bazilikában történő hálaima után ebédre gyűnek össze az egykori lévai öreg-diákok, akik ötven év előtt 18 an indultak neki az életnek és ma 9 en várják a talál-kozó napját.

— A RÁDIÓHALLGATÓK MEGELÉGE-DESÉRE a postaigazgatóság kiüldöttei Lé-ván szemlét tartottak a villamos berendezé-sek felett és megállapították, hogy még min-dég sok itt a rádiót zavaró, miért is elren-delték a zavaró okok megszüntetését. A rá-dióhallgatók minden ilyen okot az erre szol-gáló nyomtatványon jelentsenek be a posta-hivatalban, a motortulajdonosok pedig a b'ok-kolást végezzék el. Felvilágosítást ad Kern rádiószakközlet.

— A GYÜMÖLCSTERMELŐK EGYESÜ-LÉTÉNEK alakuló közgyűlése f. évi június hó 25-én délelőtt 11.30 órakor lesz Léván, a Vármegyei ház tanácstermében. Tárgysoro-zat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Egyesületünk cél-jának ismertetése. 3. Taggyűléstünk meg-alakulásának kimondása. 4. Tisztikar megvá-lasztása. 5. Esetleges indítványok. Az alakuló közgyűlést megelőzően a fenti helyen 11 óra-kor Elkészítőbizottsági ülés tartatik.

— A LÉVAI IPAROS OLVASÓKÖR jelentő, hogy e hó 18 án tartja fennállításának 50 ik évfordulóját, mely alkalommal a következő műsort tűzte ki. Diszkozyülés 11 órai kezdettel. Tárgysorozat: 1) A Lévai Dalárda: Hiszekegy. 2) Einöki megnyit. 3) Ünnepi beszéd. 4) Lévai Dalárda: Bethoven: Isten dicsőítése. 5) A Kőr 50 éves története. 6) Üdvözlések. 7) Jubileumi alepitvány. 8) Diszkozyülés kiosztása. 9) Az egyesület zászlójának felavatása. 10) Lévai Dalárda: Himnusz. — A diszkozyülés után társasbéd az Iparos Ö. vasóköri disztermében. Utána ez 1939. évben működő vezetőség és választmány fényképnék lelepezése. Este fél 9 órai kezdettel előadásra kerül Erdélyi Mihály nagysikerű operettje: „Mit susog a fehér akác.” Előadás után tánc. Tisztelettel kérjük mindazokat, kik tévedésből meghívót nem kaptak, sziveskedjenek Fracsh József kalapüzletében ezt bejelenteni. Magyaros szeretettel várja kedves vendégeit az Iparos Ö. vasóköri Vezetősége. — Főpróba e hó 16 án este fél 9 órakor.

— A SZENT ISTVÁN UTON LÁTTUK, hogy az egyik emeleti ablakból kirázták a szőnyeg porát, az ablak alatt pedig a tejfelt mérték és árulták. Bizony igaz az a mondás hogy sokszor nem tudjuk, hogy mit eszünk! A rendőrség figyelmébe ajánljuk.

— A LÉVAI PIAC DRÁGASÁGA ELLEN panaszkodik a közönség. Ma, amidőn a rádió útján állandó informálásban részesül a fogyasztó, joggal elvárható, hogy a lévai piaci árak is a többi városok áraihoz igazodják. A zöldségleveket, a borsót, a többi konyhakerti termelvényeket vajjon miért kell Léván 30—40, sőt egyes terményekben 50 százalékkal drágábban megfizetni, mint mássutt? Ugyát-sza, Léván a közvetítőit drágítják meg a piacot. Itt rendet kellene csinálni!

— ISKOLAI BEIRATÁS. A lévai r. katolikus elemi fiúiskolában az 1939—40. tanévre szóló beiratások f. hó 13—14-én lesznek. Felhívjuk az érdekelt szülőket, hogy tanköteles gyermekeiket a jelzett napokon okvetlenül beirassák. Az I. osztályba csak olyan tanköteles gyermekek vételnek fel, akik szeptember 15-ig 6. életévüket betöltötték. A tanköteles kor 14 éves korig terjed, indokolt esetben azonban meghosszabbítható. A kik a polgári iskolai tanulmányait folytatni nem kívánják, a következő tanévben megnyitják VI—VII—VIII. osztályokba vételnek fel. A beiratások az I. osztályosok részéről születési bizonyítvány, a többiek részéről iskolai értesítő könyvecské mutatóndó fel. Beirás díj 1 Pengő. Igazolt szegénység esetén ez alól felmentésnek van helye. Igazgatóság.

— AZ IRGALMAS NÖVÉREK vezetése alatt álló r. k. elemi iskolában a Te Deum f. hó 13 án s a beiratások 13—14-én lesznek. A római katolikus polgári iskolában a Te Deum f. hó 17-én s a beiratások 19, 20 és 21-én lesznek. Igazgatóság.

— A LÉVAI REF. ELEMIS ISKOLA I-VIII. osztályba és az ovodába a beiratások f. hó 14—20-ig bezárólag lesznek. Beirás díj 1 Pengő. — Felkérjük a református szülőket, hogy a fentjelzett napokon okvetlenül irassák be tanköteles gyermekeiket. Igazgatóság.

— MEGSZOLALNAK ROZSNYÓ KÖVEI és örök-szép történeteket mesélnek küzdelmeikről, Gömör halhatatlan magyar ltkeről. Ennek a városnak kiváló ismerője, Nyiresi Tichy Kálmán, átfogó tanulmányt írt szülőföldjéről a Tükör most megjelent számába. A júniusi szám kiváló munkatársai közül Kodály Zoltán a magyar vers helyes olvasásáról, Ortutay Gyula a paraszti színjátszásról, Kampis Antal az ónarcképről, Siklóssy László a régi Pest híres-neves Európa-szállójáról írt gazdagon illusztrált cikket. Péchy Horváth Rezső az olasz tavakhoz, Supka Ferenc India titokzatos barlangtemplomaiba vezető az olvasót. Novellát Nagy Lajos, Bohmicsky Zsefi és Pap Károly, verset Toldalghi Pál írt. A legnagyobb ritkaságok közé tartozik Semmelweis levele a Magyar Tud. Akadémiához, amelynek fakszimilije külön értéke a számnak.

— LÉVA KÖZGYÜLÉSE. A legutóbbi közgyűlésről technikai okokból csak rövid tudósítást hozhattunk. A pótlást itt adjuk: — A polgármester kegyeletesen emlékezett meg Antal Gyuláról, halálának évfordulóját alkalomból. Majd bejelentette, hogy a városi és vármegyei hivatalok végleges elhelyezését még nem volt lehetséges megoldani, a Városháza átálakítási munkálatai ezidőszert szünetelnek, mert felmerült egy újabb terv a vármegyei hivatalok elhelyezésére, melyről a minisztériumokban folynak a tárgyalások. Az előjáróság több ízben szorgalmazta a befejezésre váró építkezések folytatását és a munkák megindítását. Így többek között a lakotanya építésének folytatását szorgalmazta. A Honvéde. Minisztérium már kírta az építési pályázatot. A járásbírói épület építkezése előreláthatólag csak augusztusban folytatódhat, mivel a miniszterközeli tárgyalások hosszabb időt vesznek igénybe. A szociális köz munkák költségeinek fedezetere a Beügyminisztérium folyósított 10.000 P nyi segélyt s így legalább a legszűkebb módon sikerül foglalkoztatni a munkásságot. Október hó 1-ével új segélyzési időszak kezdődik. A zöldségpiacot közlekedési és közegészségügyi okokból felsőbb rendelkezésre állt helyezni a Szent István utra. Van-nak bizonyos panaszok a termelők és a nagyközönség részéről is, amelyeknek kivizsgálása után és kellő tapasztalati idő letelével módjában lesz a képviselőtestületnek a kérdéssel foglalkozni. Ugyancsak felsőbb rendeltet felhivatott a város az Ördögárok 30 napon belüli való beföldésére, miután az ügy n. útszaki, közigazgatási és pénzügyi előkészítést igényel, ezen terminus nem volt betartható. A város megkeresése alapján az érsekújvári kulturmérnöki hivatal szakértői már helyszíni szemlét tartottak és kiállításba helyezték a vonatkozó tervek elkészítését. Ismeretes, hogy már évekkal ezelőtt intézkedett a város az Ördögárok szabályozási terveinek elkészítése iránt, a tervek ceruzában el is készültek, azonban a volt pozsonyi országos hivatal a végleges tervek kidolgozását függőben tartotta azzal a megokolással, hogy mindaddig, amíg a város magassági felmérése és ennek alapján az általános csatornázási terve el nem készül, nem lehet az Ördögárok szabályozását önállóan megoldani. Valószínű ugyanis, hogy éppen az Ördögárok vonalán lesz szükséges a városi csatornázás fő gyűjtőcsoveit lefektetni. A kulturmérnöki hivatal csak átmeneti megoldást javasol, olcsóbb kivitelben, úgyhogy a Bem-utca folytatásában a Berzsenyi-utcaba eső bekötőcsatorna az uttest közel való burkolásával volna kiképezve, maga az Ördögárok pedig a lakott területeken átvezető szakaszon (körülbeül 240 méter) a meder fenekén és két oldalán terdén behelyezett betonlappokkal volna kiképezve. Ezen betonlappok a helyszínen lehetne készíteni, alkalmazásukkal az Ördögárokban folyó víz sebessége megkészt-szerződne és így volna megakadályozva a víznek poshadása. Ez a kérdés kapcsolatos a Berzsenyi-utca egy szakaszának rendezésével is, ahol magántulajdonban lévő trületek igénybevétele is szükséges lesz. A legfontosabb természetesen az anyagi fedezet biztosítása. A közgyűlés a jelentést tudomásul vette. — A közgyűlés 1440 P-t szavazott meg a Ludovika Akadémia városi ösztöndíj létesítésére. (A vármegye is létesít ösztöndíjat). A város az elmúlt fél évre rendezte az állammal a gimnázium épületének bérét. Megalkotta a vagyonátruházási illeték szedéséről szóló új szabályrendeletet, amely máfélézsázalékával csökkenést jelent az eddig szedett díjnál. A Zách-utca rendezéséről akként határozott, hogy egyelőre csak járdát létesít ott, a további tervek kidolgozására pedig tervet készített.

TISZTELETTEL ÉRTESEM A nagyérdemű közönséget, hogy Léván, Szent István u. 3. alatt új cukrászdát nyitottam. A legjobb minőségű cukrász-szüteményeket, bombonokat, fagylatokat tartok s minden kényelemmel berendezett helyiségemben előszéken kiszolgálom mellett várom a nagyérdemű közönség szives támogatását és pártfogását.

A RÉGI BEKÉIDÖKBE A FELVIDÉKIEK KED-VENC TATÁLKÖZÖHELYE MINDIG a budapesti Jardin de Paris volt. Ez a nagyszerű szórakozóhely most mindenki örömeire megnyitotta kapuit a közönség előtt a Városligetben, Erzsébet királyné ut. szám alatt. A Jardin de Paris szezonnyitóműsorában a világ minden tájáról Budapestre érkezett híres artisták adnak egymásnak találkozó. Remek műsor, színpompás kermény, felfedelő hangulat várja a felvidéki közönséget a Jardin de Paris-ban, amely hosszú esztendő óta felejtethetetlen szórakozással lepi meg kedves és finom publikumát.

A MAGYAR PAMUTIPAR R. T. ezévi nyereségéből részvényenként 2 pengő osztaleket fizet. A lapalatt fúzió útján magábaolvastja a Kartonnyomó Ipar Részvényirtársaságot.

ASSZONYOM! Ösz haját legteremeszetesebb színekre olcsón festi BARTOS hölgyfodrász, Léván. Aki festett, szókített haját is tartósan ondoló garanciával.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése.

Születések. Szlavka József, Luki Julianna leánya Erzsébet — Andrisz Mihály, Fejes Vilma leánya Zsuzsanna, Katalin — Farkas Erzsébet fia József — Holeccka Rozália fia István — Kemencei József, Belányi Etel fia Károly László — Macsusa Gyula, Izák — özália leánya Valéria Cecília — Sári István, Keó Margit Rozália fia Attila István.

Házasság. Svarala Sándor rkat. Karbasinszki Mária Julianna rkat.

Halálesetek. Szlavka Erzsébet 2 napos — Farkas József 1 napos — Holeccka István 1 napos.

A Bars rádió műsora:

Vasárnap

BUDAPEST. 8 Szózat, Hanglemezek. 8.45 Hírek. 12.30 Operaház zenekar. 13.10 Világhíradó. Előadás. 14 Strauss Richárd művei (hangszerrel). 18.45 Dunántúli zenekek a napoleoni háborúknak. Markó Árpád ezredes előadása. 19.15 Hírek. 20.55 Közv. a Pátria-kávéházból. Balázs Kálmán cigányzenekara muzsikál. 23 A Rádió szalonzenekara. 0.05 Hírek.

Hettő

BUDAPEST. 6.45 Torna, hírek, hanglemezek. 10 Hírek. 10.45 Lengyelk—magyarok. Felolv. 12.10 Patkó Magda zongorázik. 12.40 Hírek. 13 A Mária Terézia I. honvédegyezred zenekara. 14.30 Hírek. 17.10 Bura Sándor cigányzenekara. 18.15 Exotikus népek zenéje (hanglemezek). 19.15 Hírek. 20.30 Az Operaház Zenekar Strauss Richárd hangy. 22 Közv. a Gellért-szállóból. Ilmicsky László jazz-zenekara játszik. 23 Közv. a Bristol-szállóból. Debrcceni Kiss Józsa cigányzenekara muzsikál.

Kedd

BUDAPEST. 6.45 Torna, hírek, hanglemezek. 10 Hírek. 10.20 Egy északsarki expedíció pusztulása. Felolv. 12.10 A Rádió szalonzenekara. 12.40 Hírek. 13.30 Farkas Béla cigányzenekara. 14.30 Hírek 17.10 BSZKRT-zenekar. 19.10 Hírek. 21.10 A rádió különígy negyedórja. 21.25 Közv. a Gellért-szállóból. Mursi Elek és cigányzenekara muzsikál. 23 Tánclemezek. 0.05 Hírek.

Szerda

BUDAPEST. 6.45 Torna, hírek, hanglemezek. 10 Hírek 12.10 Balajkazené. 12.40 Hírek 13.30 Postászenekar 14.30 Hírek 16.15 Diákfelőrá 17 Hírek 17.45 Szalonzenekar 18.45 Kárpátalja — vadászparadicsom 19.15 Hírek 19.25 Votvsky Alice magyar nótákat énekel 20.10 Két egyfelvonásos 20.50 Hírek 21 Chopin est 21.40 Két Budapest — Brüsszel labdarugómerkőzés közv. 23 Szalonzene 0.05 Hírek.

Csütörtök

BUDAPEST. 6.45 Torna, hírek, Hanglemezek. 10 Hírek 12.10 Hanglemezek 12.40 Hírek 13.30 Zene 14.30 Hírek 16.15 Előadás 17 Hírek 17.40 Cigányzene 18.55 Előadás 19.15 Hírek 20.30 Hangverseny 21.40 Hírek 22 Szalonzene 23 Fátoly Jancsi és cigányzenekara 0.05 Hírek.

Péntek

BUDAPEST. 6.45 Torna, hírek, hanglemezek. 10 Hírek 12.10 Honvédezené 12.40 Hírek 13.30 Cigányzene 14.30 Hírek 16.15 Diákfelőrá 17.10 Zongora 18.10 Fuvószené 19.15 Hírek 19.25 Cigányzene 20.10 „Lohengrin” dalmű 3 felv. 21.40 Hírek 22 Sthymmel Miklós jazz-zenekara 23 A Rádió Szalonzenekara 0.05 Hírek

Szombat

BUDAPEST. 6.45 Torna, hírek, hanglemezek. 10 Hírek 12.0 Varga Livia és Pusztay Sándor énekel 12.40 Hírek 13.30 Hanglemezek 14.30 Hírek 16.15 „Játék-kuckó” 17.40 Szalonzene 18.40 „Tul a Királyhágón” előadás 19.15 Hírek 19.25 Cigányzene 20.05 „Fenn az ernyő. nincsen sán” vígjáték 3 felv. 21.40 Hírek 22 Budapesti Hangverseny Zenekar 23.30 Tánclemezek 0.05 Hírek.

Bucsuszó

Minden kedves lévai barátomnak és ismerőseimnek ezton mondok Isten hozzádot.

Oswald Henrik és neje.

— A KÖZKAZÁN FŰTŐ ÉS KEZELŐ SZEMÉLYZET képzését bizonyítványa lejárt, 90 nappal új igazolmányok szarzendők be Kassán, Tordassy-ut 7. II. e. 6, a vizsgáló bizottságnál.

— KEDVEZMÉNYES TENYÉSZÁLLATOK. A földművelésügyi min. tenyésztészők, tehén- és teniszőkocik bevásárlására, ha az június 20-ig lebonyolódik, 20 százalék kedvezményt nyújt. A bejelentések legkésőbb f. hó 12-ig megteendők a községek előjáróságánál.

— LÉVA VÁROS VILLAMOSTELEPÉ ezután is közli, hogy 1939. június hó 12. és 13. án (hétfő és kedden) tavaszi fenntartási munkálatok céljából áramszolgáltatást az egész város területén reggel 4 órától 7 óráig szünetelteti.

— AZ ÁRELLENŐRZÉS. A kormány az árellelőrzéssel kapcsolatos intézkedések megtételére az ország egész területére szóló hatállyal Árkormánybizotost nevezett ki. A szükséges teendők elvégzéséhez a helyi hatóságokat is bekapcsolják, amelyeknek joguk lesz — szükség esetén — az üzleti iratokba, számlákba is betekinteni, hogy így ellenőrizzék az árak színvonalát és az árak előállítását vagy beszerzési árát. Az Árkérdés problémáját szerintünk befolyásolja az a körülmény is, hogy egyes embereknél a penigének kifizető értéke van: értékesebb, amikor kapja, de nem olyan értékű, amikor árut vásárol érte. Érték ezt legfőképp azok, akik fizetésüket még mindig 1:7 arányban kapják, mert a közgazdasági életben nem ez az arány érvényesül. Ez a kérdés is megoldásra vár!

Uraltól 1918. májusban további két esztendőre vissza Szibériába. — Újabb a csehek jóvoltából, éspedig most már cseh, nem orosz fogságba!

Hogy 1919. májustól 1920. januárig mit szenvedtek a magyar hadifoglyok a csehek-től: az minden emberi képzellet felülmúl!

Fantikus, vad gyűlölettel, sokszor teljesen indokolatlanul, európai emberaknál soha nem tapasztalt kegyetlenséggel irtották, pusztították ahol érték a csehek a magyarokat. Akár fegyvert fogtak a vörösök oldalán, akár fegyvertelen hadifoglyok maradtak. Néhány esetet felsorolok é szomorú időköt'.

A krasnojarski vérifürdő.

A csehek által rendezett 1919. augusztus 1-i krasnojarski vérifürdő részletei közismertek. Egy orosz újonczred leadását felhasználva egy tessék-lásók hadiorvényszóki eljárás alapján legyilkolták a csehek a Krasnojarski Hadifoglyok Magyar Szövetsége nevű utiregységet egész vezetőségét. Így esett áldozatul teljesen ártatlanul az egyedüli elnöke, dr. Pály István lévai születésű és származású galgócú ügyvéd 14. népölkező ezredbeli főhadnagy tisztnak társával együtt.

Megérdemelne a vértanuhalált halt dr. Pály István földi k, hogy emléket Léván méltóképpen megörökítsük!

Tizenöt hónap a csaitai „tyurma”-ban.

1915. májusban négy magyar hadifoglyot honvéd írt szókést kísérel meg a Bajkálton túli Pjascenka nevű szibériai hadifoglyótáborból Mongólia felé. A szókési tervet az akkor még velük együtt fogságban lévő cseh tiszték besúgták az oroszoknak (későbbi orosz hivatalos közlés!) úgy, hogy azok a szókes pillanatában a csaitai töltek. Így a cseh áruházból kifolyólag a négy magyar tiszt tizenöt havi és két napi fogságot út le magánocellákban a csaitai kormányzósg tyurmájában. (Lipótvár-szerű fegyház!) Akkor is nagynehezen szabadította ki őket az amerikai kószu'.

A négy magyar tiszt: a Léván legendás tiszteletnek örvendő Palmay Ernő, Soproni honvéd gyulgezerredbeli főhadnagy, Dörcseny András 14. es honvéd őshadnagy, Thomkó Zoltán munkácsi honvédzászlós és Gyenes László 14. es honvédzászlós voltak.

Gy.

MAGYAROK! EMLÉKEZZÜNK!

(Cikksorozat a „Bars” számára)

Pánközkor Léván jártam. Tollek gyöngesnek hü jellemzésére, mit éreztem, midőn huszontöt évi kínosan hosszú megszakítás után újra viszontláttam gyermekkorom, ifjúságom édes emlékeinek szőőborította szalid lejtőkkel koszorúzott bájos színterét. Igaz, a huszontöt éven belül voltam otthon kőizben is. Mind a kétszer három-három napi beutazásomat ergdőllyenték a csehek — egy-egy temetőre.

A második temetés édesanyám volt, kinek haladólkó szeméit ideg nek fogták le az alatt, míg én előírt jelentkezési kötelezettségemnek eleget téve a városkázán Gritz ur előszobájában álldogáltam várva soromra, miután megelőzőleg a kaszárnyában és a csendőrkőnköl már lejszentkeztem.

D; amugyis — ha nem is temetek — bájos lett volna emlékeim színhelyeit felkeresni valahol a Kálvárián, vagy a lövőidőben, hiszen minden lépésemet csendőrök figyelték. Hamar bekerülttem volna a kőnek bőrődőbe, ha sokat járálók.

Mindegy, mégis megéltm, hogy most újra végigjárhatam minden régi szép emlékem huszontöt éva óta oly sokszor megálmódott színterét.

A nagytemplomat, ahol keresztelték, ahol először áldoztam, — a pirista templomat, ahol annyiszor imádkoztam buzgókn kérve, hogy csak ma ne hívjanak ki latinból! Az Árnys temetőt, ahol szüleim, nagy- és déd-szüleim pihennek, hol minden második sírdombbal át egy rokonom, barátom, vagy jó-ismerősöm nyugszik. Az Ó bánhegyet, az óriás Rákóczi-fával, a Mantua szőlő csendes völgyét, ahol most is ugyanugy északról, valahonnan az Ördödy szőlő téjáraköl hangrokt a kekukszó, mint huszontöt és ötven év előt is. Egy felejthetetlenül szép emlékem lesz az egész bucsujárás! Azaz lett volna, ha a végén két helyre el nem kerülök.

Az egyik a lévai tanítóképző. Még a nagy háboru előtti magyar világban épült gyönyörű pslotája a kutyának, melyet itt tanuló és a soha vissza nem térés érzésével távozó csehizorokk suhancok és nőiársai a legvándalább módon, teljes művelatlenséggük elszomorítóan hű képet adva össze-vissza rongáltak, mocskolták.

A másik a Hősök temetője. Itt az elvonnuló csehek a keput letépték, elvitték, a kő-sző síremléket kidöntöttek, elhordták, az emléket mellé ültetett két szomorúulzfát a föld felett egy arasznyira lefűrészelték, (most a tövőköl újra hajtának) a hóai halottak fölé kereszt vagy fejta helyett egy-egy pléh szovjetszillagot bigyeszettek. — A hósi temető és a hősök emlékének ilyfoku sértésére és meggyalásására nem hiszem, hogy vetelednek a cseheknek kivül más európai nép.

Utóbb emiltett szomorú lévai tapasztalataim késztettek arra, hogy saját háborus, illetve hadifoglyo emlékeim közül is felsoroljak néhányat, amelyekben a cseheknek velünk, magyarokkal szemben tanusított viselkedését, mentalitását néhány sprő képpen mozaik-szerűleg bemutatva bizonyítsam: hogy a

csehekkel kiegyezni, együttműködni: soha! Csak leszámolni lehet! Iletve lehetett volna, ha ezt helyettünk a németek el nem végzik. Csak sajnos, nem elég radikáliszan.

Szükségesnek látom ennek hangsúlyozását azért is, mert még nem is olyan régen — nevezetesen az osztrák Ácsk uss előtt — nem ment ritkaságszámba az olyan magyar újságokk, vagy politikai beszéd, melyben egy-egy pacifista „szépítelek”, vagy békalátőköl „magan-küpolitikus” arról mesélt jobb sorsra érdemes hallgatóinak, hogy a magyarság számára az egyedül kiút: az osztrák-cseh — magyar megbékülés, kiegyezés és öszműködés. Volt olyan, aki a kivételt elmagyarszta: kis Monarchia a három államból Habsburg-jogar alatt. — Természetesen a háborúteln trianoni határok fenntartásával!

Végül azért is hasznosnak vélem a cseh mentalitás ismertetését, mivel Léván jártamkor még mindig találtam ottelejtett csehekkel! Jó! jegyeztük meg: csehet és nem szlovákok! Valószínűleg rokoni öszkötteleések révén, mint egy egy magárol megfelekedzett és a megszállás alatt ezen csehekhez nőül ment magyar leányok férjeit.

Csehből jó magyar soha nem lesz. Az ilyen megtört cseh előbb-utóbb kémkedői fog honfitársai számára, vagy legalább is az itmeradot jóérzésű szlovákokat fogja ellenünk izgatni. Maradék nélkül kiebrudalandók! Teintet nélkül atyafiságukra.

Bevezetés és általános áttekintés.

Amit következő cikksorozatomban leírok, az nagyrészen személyes élményem. A többi hitelt érdemlő szemtanúktöl hallottam, rövid idővel az esemény lezajlás után.

Engem 1914. október 24-én Lvangorod alatt fogtak el — a csehek. Nem utatam az olvaót részletekkel Már előzőleg orosz fogságba atszódkött osztrák Landsturm egyenruhán csehek csaltak kelepcsőbe.

Igy a csehek jóvoltából javakorabeli életem öt évát Szibériában töltöttem, rengeteg azonosorsu honfitársammal együtt — már olyanokkal, akik végig kibírták az öt esztendőt. Mert bizony nagyon sokan ott maradtak a szibériai tömegsírakban.

A brestlitovski békekötés után a vörösök, a németek és az entente kívánságának is egyidejűleg eleget akarna tenni, „rokkant-szállítványok” címén számtalan ezerkét-száz-személyes vonalon megindították Európa felé milliónyi hadifoglyukat. Viszont a közel száz-ezerfolyó cseh legionistát párhuzamosan kelet, Wladivostok felé szállították.

Ha beérkezik 1918. májusban egymillió fiatal korosztályú kőpzett hadifogly a központi hatalmak arcronalába: ökvetten javunkra dől el a háboru. Ezt hisztították meg szibériai fellépésükkel a csehek. Ez volt később a mi bőrünkre jutalmazott főérdemük az entente előtt.

Igy kérdtem jómagam is már az

Régészek látogatása a Lévai Muzeumban

Május 21-én tartózkodott nálunk dr. Alföldy András és dr. Tompa Ferenc archeológus egyetemi tanárok vezetésével 30 tagú tudományos társaság. Közülük voltak a veszprémi és az szincimusi muzeumok igazgatói, továbbá a nemzeti muzeum egyik érmésze, numismatikusa. A tudós társaság modern suőkoron érkezett Lévára, ahol a vármegyeháza előtt Schubert Tódor kormányfőtanácsos, Klein Ölon polgármester, Kleiszler Pál igazgató és Koperniczky Kornél fogadták a vendégeket.

A tudós társaság a Kaszinóban lefolyt társasébdésn Schubert Tódor kormányfőtanácsos és Kriek Jenő, a Lévai Muzem igazgatója köszöntötte. Amint annak az üdvözölk is hangot adtak — mi azt vártuk, hogy szakállas, komorarcú öreg urak érkeznek városunkba, ehelyett nagyrésben derűsreccu ifjú hilyeket köszönhetünk itt mint a régi korok tudósait és tanulmányozóit.

Ebéd után a társaság bevonult a Muzeumba, ahol mohón ettek neki az előkészített anyag tanulmányozásának. Nagy szerepe jutott a jegyzetüzetnek és a fotográfó lan-csének. Tanulmányozták és fűvesttek pontos mértékben, leírásban az összes darabokat. Minden szakma a saját anyagát dolgozta fel. Rajzolt, fotográfált, jegyzett, ment minden, mint a karikacséps. A kőkor buvárai a kő-kort, míg a bronz kultúrát, a halastüdít máé-más

A „KONZUM“ ruházati R. T. BUDAPEST,

a magyar vasutaság, köztisztviselő-társadalom, nyugdíjasok és ipari alkalmazottak elismert legelőnyösebb beszerzési forrása.

Önnek is nyit folyószámlát,

hogy mindennemű ruházati szükségletét a legelőnyösebb részletfizetési feltételek mellett előleg fizetése nélkül eszközölhesse. A következő legnagyobb választéku cikkeink mintakollekcióját felvidéki képviselőnk b. kivánságára vételkényszer nélkül bemutatja. Női, férfi és gyermek konfekció, fehéreneműek, selymek, vászonárúk, szövetek, függönyök, sezlon-takarók, szőnyegek és az összes női és férfi divat cikkek. Felvilágosítással készséggel szolgál felvidéki képviselőnk: Laufer Sándor, Léva. Szent Imre utca 24 szám.

Felkerjük a Honsz Léva városi és járási csoport tagjait, hogy a fentvezetett céget támogassa, mert ezáltal bennünket is támogat.

Honsz Léva városi és járási csoport elnöksége.

Csoport tette tanulmány tárgyává. Nagyon kedves volt, amidőn így figyelmestették egymást: Kelta hölgy, ez a maga anyaga, vagy azt kérdezték, merre van a római hölgy, amidőn valami római emlék került elő.

Kriek igazgató a társaság részére, mint legelőképen érdeklőt: külön kollekciókat állított össze. Ebben szerepeltek a zsitvamenti neolitikori gyűjtemények. Hajnalhövek, csiszolatlan és csiszolt kő és agyagcsonvények, agyagcsonvények, az ősember szelídített állatának csontmaradványai, jégkorszakbeli korcsolyák, valamint a Szobi Endre által feltárt zalabai őskonyhából származó eszközök.

Ugyancsak bemutatta a Múzeum a vendégeknek a magyaradi konyhahulladékhalmából származó kőkorszaki tárgyakat. A szántói Kjökenmööding anyagát Grünwald József állította össze megágyújtmenyéből. A történelmi idők régiségeiből külön csoportcsitották a hallattati kor maradványait, továbbá a Dunalimes balpartjáról származó római települések darabjait, a germán eredetű svéneknek a Garam vidékén is elterjedt ágazatát képviselő kvád néplörzseknek emlékeit, majd a közeli vidékünk török századaiból származó hiedelmékeit.

A külön felállított éremsorozatból különösen feltűnt a II. Fülöp macedon király (Kr. e. 396. évből) származó nagy lévai lelet. A lelohelyekre vonatkozó tájékoztatást Kriek igazgató az általa készített és a városnak ajánlódokozott dombor térképműről adta meg.

A társaság nagy érdeklődéssel merült el a Múzeum anyagának tanulmányozásába, ami szintén azt bizonyítja, hogy a Lévai Múzeumnak ezen a vidéken nagy kulturmissziója van, miértis a Múzeum ügyét a város vezetőségének fokozottabban kell felkarolnia, idegenforgalmi szempontból pedig megfelelően elhelyezni és elrendezni, hogy a rejtelet kulturálisok végre napfényre kerüljenek.

Kriek igazgató a Múzeum ilyen látogatásának előkészítésében érdemes munkát végzett. A vendégek a tanulmányozás után a kisérőtkben levő lévai urak vezetésével sétát tettek a városban, megtekintették a várat és sokat fotografáltak.

Autóbusz menetrend változás

Ipolytság—Léva—Verebely.

7.30	14.50	i Ipolytság főtér	é	9.00	16.23
7.39	14.59	i Gyerp	▲	8.51	16.14
7.43	15.03	i Tompa		8.47	16.10
7.54	15.14	Alószemered baj. u. f. m.		8.36	15.59
8.06	15.26	Mérend		8.24	15.47
8.13	15.33	Hévmagyarad fürdő		8.16	15.38
8.29	15.52	Csank		7.58	15.22
8.37	16.00	Hontvarsány		7.50	15.14
8.45	16.10	é Léva főtér	i	7.40	15.05
8.55	16.40	i Léva főtér	é	7.30	14.55
9.08	16.52	Felsőszecse		7.16	14.42
9.12	16.54	Nagykálna		7.12	14.38
9.21	17.02	Felsőgyöörd		7.03	14.28
9.28	17.08	Csiffár		6.56	14.21
9.31	17.11	▼ Tild	†	6.53	14.18
9.37	17.17	é Verebely	i	6.47	14.12

Garamszentgyörgyi körjegyzőség.

A garamszentgyörgyi gazdaközösség f. évi június hó 18 án délután 3 órakor Garamszentgyörgyön kovácfogadást tart.

Garamszentgyörgy, 1939. június 2.

KÖRJEGYZŐ.

L é v a v á r o s .

3.828—1939. szám.

Tárgy: Haszonbérletek bejelentése.

Hirdetmény.

Hivatkozással a m. kir. Miniszterúrnak 5270—1939. M. E. rendeletére, felhívom mindazokat, akik Léva határában 50 kat. holdon felül ingatlant adtak haszonbérbe, avagy bérreletnek, hogy a haszonbérleti szerződés eredeti és 1 másolat példányával együtt jelentkezzenek a városgazdai hivatalban (Vármegeyháza, II. emelet 8. sz.), ahol összeírásuk után a további szükséges információt meg fogják kapni.

A jelentkezések a hivatalos órák alatt (d. e. 9—12). 1939. évi június hó 17-éig lesznek elfogadva s figyelemztetek mindenkit, hogy a saját érdekében tegyen eleget ezen határidőn belül a fenti felhívásnak.

Léva, 1939. évi június hó 7-é.

KLAIN ÖDÖN
városbíró.

Léva város előjáróságától.

749—1939. szám.

Hirdetmény.

Léva város képviselőtestülete ált-l alkotott „Ingatlan vagyonátruházási illeték“-ről szóló szabályrendelet a városi adóhivatalban, (volt Járási hivatal 27 sz. szoba) 1939 június hó 7-től június hó 22-ig közszemlére van kitéve. Érdeklődők a megadott határidőn belül a hivatalos órák alatt a szabályrendeletbe betekinthetnek és az észrevételeiket a fenti hivatalban szóban vagy írásban beadhatják.

Léva, 1939. június 6.

KORALEVSZKY s. k. KLAIN ÖDÖN s. k.
főjegyző. városbíró.

Helemba község előjáróságától.

1280—1930. szám.

Árverési hirdetmény.

Közhírré tesszük, hogy a község tulajdonát képező és Helemba községben fekvő községi korcsmaépület 1939. évi július hó 1. napjától kezdődő hat évi időtartamra Helemba községben a községi hivatali helyiségben f. évi június hó 18. napján d. u. 4 órakor tartandó nyilvános szóbeli árverésen haszonbérbe kiadni fog.

Kikiáltási ár 400 P., leteendő bánatpénz 100 Pengő.

Utóajánlat figyelembe nem vétetik. A község az árverésen tett ajánlatok elfogadása felett a döntés jogát magának tartja fenn.

Az italmérsi jog megszerzése a bérlo kötelessége.

Az árverési feltételek Helemba község előjáróságánál és a szobi körjegyzőségénel megtekinthetők.

Helemba, 1939. május 31.

KÖZSÉGI ELŐLJÁRÓSÁG.

28—1930. vtió szám.

Árverési hirdetmény.

Dr Simek István ügyvéd csödtömeggondnok által képviselt magyar gazdak szövetkezete volt lévai cég javára a komáromi kir. törvényszék 5/1932—689. számú végzésével elrendelte az alábbi követeléseknek nyilvános bírói árverésen leendő eladását.

Ennek folytán a lévai kir. járásbírósnak Pk. 593/39 számú kiküldő végzése folytán 2043 Pengő 79 fillérből álló követelések összegére az árverésnek Léván a kir. járásbírósnak hivatalos helyiségében leendő fogantatosításra határidőül 1939. évi június hó 20-nak d. e. 9 óráját tűzöm ki amikor is ezen követeléseket az alábbi feltételek mellett a legelőbbit ígérőnek készpénz fizetés mellett el fogom adni.

1. A kikiáltási ár az összes követeléseknek Pk. 593/39 számú kiküldő végzése folytán 2043 Pengő 79 fillér összege.

2. Ezen követelések miután az első és második megkísérelt árverés sikertelen maradt, a legelőbbit ígérőnek a kikiáltási áron alul is el fogom adni.

3. Az árverési szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10 %-át bánatpénzül kezeimhez letenni és a vételárat nyomban a leütés után a bánatpénz megfelelő kiegészítésével lefizetni.

4. A vételi illetéket és forgalmi adót a vevő a vételáron felül sajátjából viselni.

5. A csödtömög a követelések behajtásáért szavatosságot nem vállal.

6. A követelések engedélyezésével járó költségeket és bélyeg illetéket a vevő a vételáron felül sajátjából viseli.

Léva, 1939. május hó 25-én.

TÓTH ARTUR s. k.

Széchenyi

Középiskolai Fiuinternátus ESZTERGOM

Világi okl. tanárok vezetése alatt.

Az internátus épülete pormentes helyen, a Duna felett, a Várhegyen van. Játzóudvar, üdülőkert. Tágas, szellős termek. Vízvezeték, fürdő a házban, villany. Állandó tanári felügyelet. - Elsőorangu, bőséges élelmezés!

KORREPETICIO, ZENE, TÁRSALGÁS SPORT

Részletes képes prospektus díjtalanul.

Közép úr község elő íróasztalától.

958-1939. szám.

Árverési hirdmény.

Közép úr község (ipolysági járás) mintegy 700 kat. holdat kitevő vadászterületének vadászati jogát 1939. június 29-én d. u. 1 óra-
kor a község házában megtartandó nyilvános ár-
verésen 1939. augusztus 1-én kezdődő 10
egymás után következő évre a legelőbbit izé-
rőnek bérbeadja.

Kikiáltási ár 160 P. Binatpézn 20 P.
Vadállomány: nyul, fogoly, fácán.

Árverési feltételek úgy a közpütri köz-
ségi bírónál, mint a hivatalos órák alatt a
gyerki körjegyzői hivatalban megtudhatóak. 1-
P. előzetes bekiáltása ellenében kívánatra sok-
szorosított példányt küld a körjegyzőség.

Kelt Középúron, 1939. június 4. én.

LABANCZ GÉZA BAZSÓ MÁRTON
körjegyző. bíró.

Pk. 956-1939. sz. 1939. v. g. h. i. 72. sz.

Árverési hirdmény.

D. Steiner Oszkár ügyvéd által képviselt
Melnár Vilmos javára, 185 Pengő tőke és
több követelés járulékaik erejéig a lévai kir.
járásbíróóság 1939. évi P. 956 számú vég-
zésével elrendelt kielégítési végrehajtás foly-
tán végrehajtást szenvedőtől 1931. évi május
hó 12-én lefoglalt 370 Pengőre becsült in-
góságokra a lévai kir. járásbíróóság fenti szá-
mu végzésével az árverés elrendeltetvén,
annak az 1908. évi XLI. tc. 20. § a alapján
a fent megnevezett s a foglalási jegyzőkönyv-
ből ki nem tűző más foglaltaték javára is
az árverés megtartását elrendelem, de csak
arra az esetre, ha kielégítési joguk ma is
fennáll és hi ellenük halszto hatályu igény-
kereset folyamatban nincs a végrehajtást
szenvedő lakásán, Hontfűzesgyarmaton.

A végrehajtás leendő megtartására határ-
időül 1939. június 19. napjának délután 15.
órája tűzetik ki, amikor a bíróság lefoglalt
tehén és bicikli

s egyéb ingóságokat a legtöbbet izérőnek
késpénzfizetés mellett, esetleg becsáron alul
is el fogom adni Azon ingóságokra, ame-
lyeknek a kikiáltási ára egyezer pengőn feül
van, az 5610/1931 M. E. szamu rendelet
értelmében csak azok árverezhetnek, akik a
kikiáltási ár egytizedrészt bánatpéznül le-
tesztik.

Léva, 1939. évi május hó 30. án

TÓTH ARTUR,
kir. bir. végrehajtó,
mint bírósági kiküldött.

APRÓ HIRDETÉSEK

Hirdetésekre való levélbeli érdeklődésekre ká-
runk válasza szolgáló levelezőlapot csatolni

Pávakakas és három tyuk tojásokkal
együtt eladó. Pázmány
Péter u. 3. 697

A Hercegprim. urad. hontfűzes-
gyarmati fark-
tárán a tűzifa áruba van bocsájtv. Árak 1 m.
hasáb 12.54 Pengő, 1 m. dorong 10.45 P.
Kiadás kizárólag kedden és pénteken délelőtt.
703

Háló-, ebédlő butor és egyéb be-
rendezési tárgyak
eladók. Ferenc József u. 2. sz. 723

Segédnőt, önálló gyors munkaerőt
keres azonnali belépésre.
Hajdu Sándorné női divatszalon. 724

Kiadó szoba konyhából álló lakás Zrí-
nyi utában. Érdeklődni Guthinál.
725

Önműködő mosószer

ezt látja a háziasszony min-
den Persil dobozon. Vajjon
mit értünk "önműködő" alatt?
Ruhafőzés közben sok-sok
oxigén-buborék képződik,
amely tökéletesen oldja és
eltávolítja a fehérnemű
szennjét. Ha Persil-lel mos,
kiméli a ruhát és leegyszerű-
síti a mosás nehéz műveletét.

Egy kis családi házat keresek szép helyen
kis kerttel megvételre. Cim kiadóhi-
vatalban. 705

Olcsón és kényelmesen főz Shell gáz-
zal! Bemutatás: Bernáth és
Fenyvesiné, Léva. Bati utca 9. 708

Kiadó a város központjában különbejáratu
egymásba nyíló két szoba fürdő
és előszobával. Cim a kiadóhivatalban. 509

Váralatt két rét bérbeadó, ugyanott
mézpergetőgépet eladó. Koháry
utca 44. 711

Különbejáratu butorozott szoba
fürdő szoba hasz-
nálattal kiadó. Érdeklődni Özv. Sinzer Izidorné
főzér üzletében. 712

Butorozott szoba kiadó
Csepregi u. 29. 716

Kiadó szoba konyhás lakás Berzsényi
11. Bém u. folytatása. 717

Ha Ön keresztény, könyebben meg-
keresheti kenyerét, adja le
cimét a kiadóban. Vidékre utazhatásuk költ-
ség megtérítéssel. 718

Rádió Telefunken 3+1, kitűnő hangu,
jutányos áron eladó. Mángorló
köz (Zrinyi) 12.

Ház lakás üzlethelyiséggel együtt Bati utca
4. szám alatt azonnal bérbeadó.
Érdeklődni lehet dr. Mocsy Ába ügyvédnél
Léva. 439

Vigyázzon okmányaira! Foto-kópiát
az eredetivel teljesen
egyenlőt azonnal készit Foto Rusznák, Léva.
638

KERNNÉL VENNÉL NYERNÉL!

A 42. magyar királyi
osztálysorsjáték

sorsjegyek kaphatók

KERN TESTVÉREK

radio szaküzletében — Lévan.

Építőtelek a város közepén cca 500
Cim a kiadóban. □-öl jutányosan eladó.

Motorkerékpár jó karban levő
oldalkocsis eladó.
Honvéd utca 5. 644

Eladó ház kerttel, udvarral Felszabadu-
lás u. 8. 682

Butorozott szoba külön bejárattal
azonnal kiadó. Magtár-
köz 2., Bakernénál. 648

Eladó Hegyalja utca 17 számú ház, Bő-
vebbet ugyanott.

Nyaraljunk a szép magyar tengerén! Kérjen felvilágosítást és prospektust bármelyik utazási vagy
menetjegyirodánál. Vegye igénybe 59 P-ért az „Egy vidám hét a Balatonon” c. ellátásos jegy-
füzetet, mely az összes szolgáltatásokkal együtt és gyorsvonat III. osztály vasuti jeggyel oda-vissza
egy teljes heti tökéletes balatoni üdülést nyújt. A jegyfüzet kapható a MAV. összes hivatalos men-
netjegyirodáiban (IBUSZ) és a Hangya Szövetkezet fiókjaiban.

Kiadó azonnal két szoba, konyhás lakás.
Bővebbet: Koháry utca 46.

JÉGSZEKRÉNYEK

villamos hűtőszelvények, sörkimérőkészülé-
kek, fagylaltgépek, jéggyártóberendezések

HENNEFELD jégszekrényár
VI. O-utca 6. sz.
Árjegyzék ingyen és bérmentve!
Telefon: 112—026, 115—646.

Üzletáthelyezés

Van szerencsém a m. t. közönség szí-
ves tudomására hozni, hogy 35 éve
fennálló üveg-, porcellán és diszmuáru-
kereskedésemet

Széchenyi utca 1. alá, a postá-
val szembe helyeztem át.

Kérem továbbra is szíves támogatá-
sukat. — — — Teljes tisztelettel:

VAMOS MÓR, LÉVA

Olcsó árak! Nagy választék! Szolid kiszolgálás!

ARANYOSI

nyilvános négy évfolyamu fiu
felső kereskedelmi iskola és a
vele kapcsolatos

Fényes Fiu-internátus

Budapest, V. Csanády u. 19.
52. iskolaév!

Részletes tájékoztatót szívesen küldünk.

Figyelem!

Hová megyünk szórakozni? A

Kis Pipa vendéglő

kerthelyiségébe, mert csak ott
érezzük magunkat jól. Kelle-
mes és olcsó szórakozás! —
Hideg és meleg ételről gond-
oskodva van. A n. é. közön-
ség szíves pártfogását kéri:

SZENESSY GYULA

vendéglős, Hortly Miklós ut 81. szám.

Uj cukrászda

Léván, Szent István ut 3

Legízletesebb fagylaltok, süte-
mények és az összes cukrász
szakmába tartozó dolgok. —
A nagyérdemű közönség szíves
támogatását és pártfogását kéri

Schweier Ernő

cukrász. Léva, Szent István ut 3.

*Nem hoznak
mindent tálcán*

senki elébe. Az eredményért el kell
menni és hosszú út vezet az igazi
sikerhez. Ha azt akarja, hogy frissen,
pihentén érjen a célba, hordjon

PALMA KAUCSUKSARKOT

**Megbízható
kerékpárok**

csak szaküzletben
kaphatók.

CSEPEL varrógéplerakat
Vadászati és halá-
szati oikkek.

**Gramfonok és lemezek.
Szakszerű javítóműhely**

BAROSKA J.

LÉVA, NORTHY M. UT 43.

TELEFON 130

HANGOS APOLLO MOZGÓ

Vasárnap este 6.15 és 8.15 órákor
A legmagyarabb fim, a legnagyobb

Rozmaring

Főszerepekben: Turay Ida Páger A.
Kabos Gyula, Mály Gerő, Somogyi E.
Hangulatos zene, gyönyörű természet-
felvételek, sikerült humoros helyzetko-
mikum. — A legújabb hangos híradó!

Szerdán, este 6.15 és 8.15 órákor
Csütörtökön este 6.15 és 8.15 órákor
Csupa izgalom, lélegzétvisszafojtó je-
lenetek az idény legnagyobb filmjében

Az algiri légio

Főszerepekben: Charles Vanel, Marie
Bell, Abel Jacquin. Főbb jelenetek: A
szaharai hadbírósg ítélete, kemény
harc az ellenséges arab törzsekkel.
Veres párbaj a forró homoksvatagban.

Pénteken este 6.15 és 8.30 órákor
Sombaton este 6.15 és 8.30 órákor
Vasárnap 2—4—6.15 és 8.30 órákor

A magyar filmművészek gála filme. A
Vadvirág c. enekes vigjáték filmválto-
zata. Kedves kis film, bohókás jele-
netekkel, sok humorral és helyzetko-
mikummal

Vadrózsa

Főszerepekben: Dayka Margit, Róza-
hegyi Kálmán, Simor Erzszi, Lehotay
Árpád, Pethes Ferenc, Dajbukát Ilona.

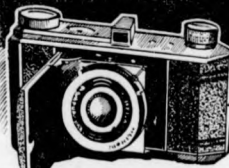
Előjáték: A legújabb hangos híradó!

*A társaság
kedvence*

az, aki KODAK-RETINA géppel fotografál,
mert mindig örömet okoz szép felvételei-
vel és megőröki a kedves szórakozásokat.

KODAK Retina

készülék egyszerűen kezelhető finom műszert, így
mindenki könnyen kerülhet abba a helyzetbe, hogy
szép RETINA felvételeivel megörvendeztesse kénye-
zetét. E mellett a RETINA üzeme rendkívül olcsó,
mert egy tekercs filmre 36 felvétel készíthető.

Igen kedvező alkalom van most a KODAK-RETINA
beszerzésére, mert 6 és 12 hónapi részletre vásárol-
hatja meg és már 23.- P lefizetése mellett a ké-
szülék birtokába juthat és máris fényképezhet.

Kérjen felvilágosítást a fótószaküzletben

HAJDÚ SÁNDOR fényképésztől Léván

ORIENT
HANGOS MOZGÓ, LÉVA

Ma vasárnap utoljára:

CSALÁDI PÓTLÉK

Magyar zenés vigjáték!

Zene: Ábrahám Pál. Rendezte: Csepreghy
Jenő. Főszereplők: Kun Magda, Gyergyay
István, Mály Gerő, Vaszary Piri, Bilicsi T.,
Fenyvesy Éva és SUTYI (ADÁM KLARI).

Világhíradó!

Hétfőn és kedden: Kettős műsor!

Nótás betyár és a harcos indiánok

Főszerepekben: Bob Baker — az
énekelő cow-boy — és Buck Jones.

Szenzációs vadnyugati filmek!
Kísérő műsor: Afrika hazudik.

Péntektől: DEANNA DURBIN „A 100 férfi 1 kis-
lány” és „A szívek csalóánya” aranyos sztárjának
ragyogó zenés, enekes vigjátéka!

Első tavasz

Kísérő műsor: Örögdízés és Világhíradó!

Előadások hétköznapon: 6.15 és 8.30. Vasár-
napon: 2—4—6.15 és 8.30 órákor.